

- VERTROUWELIJK -

Rapportage onderzoek

12 september 2017

Gemeente Hilversum

Deze rapportage mag uitsluitend worden aangewend ten dienste van de doelstelling van de opdracht. Het is niet toegestaan deze rapportage – of delen daaruit – zonder onze toestemming aan te wenden voor andere doeleinden.

Verantwoordelijk directeur BING: P. Werkman

BING biedt gespecialiseerde adviesexpertise, onderzoeksexpertise en een vraagbaakfunctie aan op het gebied van integriteit.

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	4
1.1	Aanleiding en doel van de opdracht	4
1.2	Door BING verrichte werkzaamheden	5
1.3	Procesbeschrijving	5
1.4	Leeswijzer	7
2.	Toetsingskader	8
2.1	Gemeentewet	8
2.2	Gedragscodex Integriteit volksvertegenwoordigers in de gemeente Hilversum	8
2.3	Reglement van Orde vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van Hilversum	9
2.4	Verordening op de fractieondersteuning 2010	10
3.	Bevindingen	11
3.1	Inleiding	11
3.2	Afspraken gebruik accommodatie Joodse Gemeente Hilversum	11
3.3	Nota's gebruik accommodatie	13
3.4	Verantwoording fractievergoedingen	19
3.5	Overige verklaringen en reflectie	26
4.	Conclusie	27
4.1	Regelgeving fractievergoedingen	28
4.2	Verantwoording fractievergoedingen Hilversum	28
4.3	Nota's Joodse Gemeente Hilversum	29

Bijlagen:	I: Nota's Joodse Gemeente Hilversum
	II: Betalingsherinnering
	III: Verantwoording fractievergoeding 2014
	IV: Aangepaste verantwoording fractievergoeding 2014
	V: Verantwoording fractievergoeding 2015
	VI: Verantwoording fractievergoeding 2016

1. Inleiding

Deze rapportage is opgesteld naar aanleiding van een opdracht van de burgemeester van de gemeente Hilversum. Daartoe is een opdrachtbevestiging opgesteld op 22 mei 2017.

1.1 Aanleiding en doel van de opdracht

Bij aanvang van de opdracht zijn de aanleiding en het doel als volgt geformuleerd:

'Aanleiding

Per e-mail van 28 maart jl. heeft het bestuur van Hilversum1 u bericht dat zij op de hoogte zijn gekomen van een integriteitsprobleem. Op 3 april jl. hebben twee bestuursleden tijdens een gesprek vervolgens een melding gedaan van schending van de integriteit door de fractievoorzitter van Hilversum1. Op 6 april jl. hebben zij hun melding schriftelijk (per e-mail) ingediend. U heeft vervolgens conform het 'Stappenplan onderzoek en registratie integriteitsschendingen politiek ambtsdragers' een vooronderzoek gedaan. Daaruit blijkt onder meer het volgende.

De fractie Hilversum1 heeft, ter verantwoording van de ontvangen fractievergoedingen, nota's van de Joodse gemeente Hilversum ingediend bij de gemeente Hilversum. Middels de nota's worden accommodatiekosten in rekening gebracht voor het gebruik van een ruimte waar de fractie Hilversum1 de fractievergaderingen houdt. Het betreft nota's over de jaren 2014, 2015 en 2016. Gebleken is dat de fractie Hilversum1 die nota's tot op heden niet aan de Joodse gemeente Hilversum heeft betaald. [naam fractievoorzitter van Hilversum1] zou mondelinge afspraken hebben gemaakt met de voorzitter van de Joodse gemeente Hilversum over de hoogte van de accommodatiekosten en de betalingstermijn (betaling van de nota's zou uiterlijk in maart 2018 moeten plaatsvinden).

Op basis van het vooronderzoek bent u tot de conclusie gekomen dat een feitenonderzoek dient te worden ingesteld. U heeft BING verzocht dit onderzoek te verrichten.

Doelstelling opdracht

Er dient onderzoek te worden gedaan naar het geheel van bevoegdheden, taken en verantwoordelijkheden met betrekking tot het indienen van declaraties door de fractie Hilversum1 ten behoeve van de ontvangen fractievergoedingen, in het bijzonder naar het indienen van de nota's van de Joodse gemeente Hilversum. Ook dient onderzoek te worden gedaan naar welke bevoegdheden er zijn ten aanzien van de rekening(en) waarop de fractievergoedingen zijn ontvangen.

Ten aanzien van de nota's van de Joodse gemeente Hilversum aan de fractie Hilversum1 dient in ieder geval te worden onderzocht:

- 1) Wat de juridische grondslag is voor het in rekening brengen van de accommodatiekosten (huur en catering) door de Joodse gemeente Hilversum.*
- 2) Welke afspraken zijn gemaakt over de hoogte van de accommodatiekosten en de betalingstermijn van de nota's, alsmede wanneer, hoe en tussen wie die afspraken gemaakt zijn.*
- 3) Wat de rol van de fractievoorzitter van Hilversum1 is bij het opstellen van de nota's, en daar de overeenkomst tussen de Joodse gemeente Hilversum en de Stichting Instandhouding Joods Erfgoed Gooi & Vechtstreek bij te betrekken.*
- 4) Hoe vaak de fractie Hilversum1 in de jaren 2014, 2015 en 2016 in de accommodatie van de Joodse gemeente Hilversum heeft vergaderd.*
- 5) Wanneer de nota's over de jaren 2014, 2015 en 2016 naar de fractie Hilversum1 zijn gezonden.*

Het onderzoeksrapport dient alle informatie te bevatten die nodig is om een oordeel te kunnen vormen op de vraag of de fractie Hilversum1 integer heeft gehandeld, door de nota's van de Joodse gemeente

Hilversum op deze wijze aan de gemeente te overleggen ter verantwoording van de ontvangen fractiegelden.'

1.2 Door BING verrichte werkzaamheden

In het kader van deze opdracht, hebben wij de volgende werkzaamheden verricht:

- Kennisname en analyse van relevante documentatie, waaronder relevante regelingen en procedures en administratieve bescheiden en verantwoordingen;
- Een interview met de fractievoorzitter van Hilversum1;
- Een interview met de raadsgriffier;
- Een interview met de voorzitter van de Joodse Gemeente Hilversum;
- Een interview met een fractiemedewerker van Hilversum1;
- Een interview met een voormalig fractiemedewerker van Hilversum1;
- Het opstellen van een toetsingskader;
- Onderzoek in open bronnen (waaronder Kamer van Koophandel, Experian en dergelijke);
- Het analyseren van de bevindingen;
- Het voorleggen van de bevindingen aan betrokkene;
- Het rapporteren van de bevindingen (feiten en omstandigheden) en conclusies.

Van elk interview is een zakelijk, puntsgewijs verslag opgesteld dat ter verificatie is voorgelegd aan de geïnterviewde. Aan de geïnterviewden is bij aanvang van het interview uitgelegd dat integrale interviewverslagen geen onderdeel uitmaken van de rapportage, maar wel als bron voor de rapportage kunnen dienen.

Naast de gehouden interviews is geprobeerd een interview te plannen met de penningmeester en de voorzitter van Hilversum1. Helaas hebben deze twee interviews geen doorgang kunnen vinden. In de procesbeschrijving wordt beschreven welke stappen zijn ondernomen om deze interviews te doen laten plaatsvinden.

1.3 Procesbeschrijving

Op 28 maart jl. stuurt de voorzitter van Hilversum1, mede namens de penningmeester van Hilversum1, een e-mail aan de burgemeester waarin hij kenbaar maakt dat zij op de hoogte zijn gekomen van een integriteitsprobleem. Zij willen dit aan de burgemeester voorleggen. Naar aanleiding hiervan vindt op 3 april jl. een gesprek plaats tussen de voorzitter van Hilversum1, de penningmeester van Hilversum1, de burgemeester en een jurist van de gemeente Hilversum. Vervolgens stuurt het bestuur van Hilversum1, in de personen van de voorzitter en de penningmeester van Hilversum1, een e-mail aan de burgemeester en de jurist waarin zij hun melding uiteenzetten. De burgemeester heeft vervolgens conform het 'Stappenplan onderzoek en registratie integriteitsschendingen politiek ambtsdragers' een vooronderzoek gedaan. Op basis van het vooronderzoek is besloten een feitenonderzoek door BING te laten verrichten.

De opdracht voor het feitenonderzoek is vastgelegd in de opdrachtbevestiging van 22 mei jl. Hierna hebben wij kennisgenomen van relevante documentatie met betrekking tot deze casus en op 7 en 8 juni jl. hebben de interviews met de fractievoorzitter van Hilversum1, de voorzitter van de Joodse Gemeente Hilversum en de raadsgriffier plaatsgevonden. Een interview met de penningmeester van Hilversum1, stond eveneens gepland op 8 juni jl. Op zijn verzoek is dit interview echter verplaatst naar 13 juni jl. Op grond van de uitkomsten van het dossieronderzoek en de interviews van 7 en 8 juni jl. wilden wij tevens een interview inplannen met de voorzitter van Hilversum1. Alle (potentieel) geïnterviewden hebben een uitnodigingsbrief ontvangen waarin doel en aanleiding van de opdracht zijn beschreven en waarin de onderzoeksvragen voor onderhavig onderzoek zijn opgenomen.

De penningmeester van Hilversum1 is tezamen met de voorzitter van Hilversum1 verschenen op de afspraak met de penningmeester van 13 juni jl. Het interview heeft toen geen doorgang gevonden, omdat wij beide personen gezien hun beider betrokkenheid bij de casus niet gelijktijdig wilden interviewen en de penningmeester van Hilversum1 het interview niet alleen wilde aangaan. Daarnaast hadden de

penningmeester en de voorzitter van Hilversum1 enkele (procesmatige) vragen over het onderzoek, die zij graag voorafgaand aan een interview schriftelijk door de directeur van BING beantwoord zagen. In het gesprek is daarom afgesproken, dat de penningmeester van Hilversum1 een schriftelijke reactie van de directeur van BING zou ontvangen tezamen met een nieuw voorstel voor een interview. De penningmeester van Hilversum1 gaf aan in diezelfde week en de week erna een brede beschikbaarheid te hebben.

Na het gesprek van 13 juni jl. hebben wij verscheidene pogingen gedaan om interviews met de penningmeester en de voorzitter van Hilversum1 te laten plaatsvinden. Hiervan geven wij hierna een beschrijving. Wij merken daarbij op dat de voorzitter en de penningmeester van Hilversum1 in het e-mailcontact telkens (procesmatige) vragen over het onderzoek en de onderzoeksopdracht hebben gesteld en hierop commentaar c.q. bezwaren hebben geuit. Wij herkennen ons niet in dit commentaar en hebben hen hierover steeds van een toelichting voorzien. Ook hebben wij hen in het mailcontact toegezegd dat zij hun commentaar op de onderzoeksopdracht in het interview naar voren kunnen brengen en dat wij dit vervolgens zullen benoemen in de rapportage.

Omdat het niet gelukt is een interview te plannen met de penningmeester en de voorzitter van Hilversum1, is besloten twee aanvullende interviews te houden met een fractiemedewerker en een oud fractiemedewerker van Hilversum1 om de informatie op bepaalde punten verder aan te vullen c.q. te verduidelijken. Deze twee interviews hebben plaatsgevonden op 14 augustus jl.

Interview penningmeester van Hilversum1

In de middag van 13 juni jl. hebben wij de penningmeester van Hilversum1 per e-mail een brief van de directeur van BING gestuurd met daarin de gevraagde nadere toelichting op de onderzoeksopdracht. In de begeleidende e-mail hebben wij een voorstel gedaan voor een interview op 15 juni jl. Nadat een reactie van de penningmeester van Hilversum1 uitbleef, hebben wij op 14 juni jl. telefonisch contact met hem gelegd. In dit telefoongesprek heeft de penningmeester van Hilversum1 kenbaar gemaakt, dat hij die week niet meer beschikbaar is. Op aangeven van de penningmeester van Hilversum1 is het interview ingepland op 21 juni jl. Op vrijdag 16 juni jl. om 00.05 uur heeft de penningmeester van Hilversum1 een e-mail gestuurd met procesmatige vragen over het onderzoek. Wij hebben diezelfde dag opnieuw telefonisch contact gelegd om hierop mondeling een toelichting te geven. De penningmeester van Hilversum1 heeft daarop kenbaar gemaakt dat het interview doorgang kon vinden. Het voorgaande hebben wij in een e-mail van 16 juni jl. bevestigd.

Op woensdag 21 juni jl. om 01.50 uur heeft de penningmeester van Hilversum1 een e-mail gestuurd waarin hij - wegens overmacht - het interview afzegt en kenbaar maakt vanaf die week tot 31 juli jl. op vakantie te zijn. Tevens meldt hij in zijn e-mail dat er, naar zijn mening, nog vragen omtrent het proces niet beantwoord zijn door ons, welke hij niet specificiert. In de ochtend hebben wij zonder succes telefonisch contact proberen te leggen. Diezelfde dag hebben wij de penningmeester van Hilversum1 per e-mail drie nieuwe voorstellen voor het interview gestuurd voor 22 en 23 juni jl. Op donderdag 22 juni jl. heeft de penningmeester per e-mail kenbaar gemaakt, dat hij niet beschikbaar is op de voorgestelde data en dat hij een voorstel voor na zijn vakantie wil.

Op 22 juni jl. hebben wij – na overleg met de opdrachtgever – een e-mail aan de penningmeester van Hilversum1 gestuurd, waarin wij voorstellen het interview te laten plaatsvinden na zijn vakantie op 1 augustus jl. Tevens hebben wij in deze e-mail aangegeven dat wij zijn vragen hebben beantwoord in de brief van 13 juni jl. en dat hij de voor hem nog openstaande vragen dient te specificeren. Aangezien op dit voorstel geen reactie volgt, hebben wij op 26 juni jl. telefonisch contact gelegd met de penningmeester van Hilversum1. Hij zegt in dit gesprek toe diezelfde week nog naar de e-mail te kijken en hierop te reageren. Nadat een reactie opnieuw uitbleef, hebben wij hem per e-mail van 1 juli jl. nogmaals verzocht om te reageren op ons voorstel. Nadat een reactie wederom uitbleef, hebben wij de penningmeester van Hilversum1 op 10 juli jl. een sms gestuurd. Opnieuw volgt geen reactie. Op 19 juli jl. hebben wij – ditmaal met succes – telefonisch contact opgenomen met de penningmeester van Hilversum1. In dit gesprek heeft hij toegezegd uiterlijk 20 juli jl. op het voorstel te reageren. Op 19 juli jl. hebben wij een bevestiging van het telefoongesprek per e-mail gestuurd.

Op 20 juli jl. heeft de penningmeester van Hilversum1 per e-mail op ons voorstel gereageerd. Hij schrijft dat hij zijn vragen niet kan specificeren omdat zijn aantekeningen thuis liggen en hij op vakantie is en tevens beperkt toegang heeft tot internet. Daarnaast maakt hij kenbaar dat hij door persoonlijke omstandigheden mogelijk niet beschikbaar is op 1 augustus jl. Om hem hierin tegemoet te komen hebben wij per e-mail van 21 juli jl. een extra voorstel gedaan voor 2 augustus jl. Daarnaast hebben wij aangegeven dat hij zijn aanvullende vragen kan indienen op het moment dat hij weer beschikking heeft over zijn aantekeningen. Nadat hierop geen reactie volgde, hebben wij de penningmeester van Hilversum1 op 27 juli jl. een laatste e-mail gestuurd waarin wij hem de mogelijkheid geven zelf met een voorstel te komen voor een geschikt moment (datum en tijd) en een geschikte locatie in de week van 31 juli tot 4 augustus jl. Hierop hebben wij geen reactie ontvangen.

Interview voorzitter Hilversum1

Nadat wij in het gesprek van 13 juni jl. kenbaar hebben gemaakt, dat wij graag een interview met de voorzitter van Hilversum1 houden, hebben wij hem op 20 juni jl. per e-mail uitgenodigd voor een interview op 26 juni jl. Bij de e-mail hebben wij de uitnodigingsbrief met daarin het doel en de aanleiding van het onderzoek en tevens de onderzoeksvragen gevoegd en daarnaast voornoemde brief van 13 juni jl. van de directeur van BING met daarin de gevraagde nadere toelichting op de onderzoeksopdracht. Op 22 juni jl. maakt de voorzitter van Hilversum1 per e-mail kenbaar dat hij wegens medische redenen niet beschikbaar is op het voorgestelde moment en maakt hij kenbaar dat zijn (medische) situatie en beschikbaarheid in de navolgende weken onzeker is. Tevens noemt hij diverse bezwaren tegen de (formulering van de) onderzoeksopdracht die zijn deelname aan het onderzoek in de weg staan en vraagt hij aanvullend om beantwoording van vragen, welke reeds beantwoord zijn in de aanvullende brief van 13 juni jl. Wij hebben de voorzitter van Hilversum1 vervolgens gezien zijn (medische) situatie – en gezien het interview met de penningmeester van Hilversum1 eveneens vooruit was geschoven – per e-mail van 28 juni jl. een voorstel gedaan voor een interview op 3 augustus jl.

Aangezien een reactie op het voorstel uitblijft, hebben wij de voorzitter van Hilversum1 op 14 juli jl. per e-mail een herinnering gestuurd. Op 24 juli jl. heeft de voorzitter van Hilversum1 in een reactie kenbaar gemaakt dat hij 3 augustus jl. wegens medische omstandigheden niet beschikbaar is. Wederom noemt hij in deze e-mail diverse bezwaren tegen de (formulering van de) onderzoeksopdracht. Op 27 juli jl. hebben wij de voorzitter van Hilversum1 een laatste e-mail gestuurd waarin wij hem – gezien zijn (medische) situatie – de gelegenheid hebben gegeven zelf een voorstel te doen voor een geschikt moment (datum en tijd) en geschikte locatie voor een interview in de periode 28 juli tot en met 11 augustus jl. Per e-mail van 16 augustus jl. heeft de voorzitter van Hilversum1 laten weten dat hij graag meewerkt, maar in de daaropvolgende periode niet of slecht bereikbaar is. Tevens noemt hij diverse bezwaren ten aanzien van zowel het proces en de formulering van de onderzoeksopdracht. Hij noemt de onderzoeksopdracht onaanvaardbaar. In reactie op zijn e-mail hebben wij de voorzitter van Hilversum1 per e-mail van 21 augustus jl. laten weten dat wij de onderzoeksopdracht afronden zonder een interview met hem, aangezien het niet mogelijk is gebleken om binnen de kaders van de opdracht een interview met hem te houden.

Gezien de verschillende mogelijkheden die aan zowel de penningmeester als de voorzitter van Hilversum1 zijn gegeven voor het inplannen van een interview en de drempels c.q. bezwaren die bij herhaling zijn opgeworpen voor medewerking aan de opdracht, hebben wij besloten over te gaan tot rapporteren zonder een interview met voornoemde personen.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 geven wij het toetsingskader weer. In hoofdstuk 3 brengen wij de feiten en omstandigheden in kaart. Wij gaan achtereenvolgens in op de afspraken rondom het gebruik van de accommodatie van de Joodse Gemeente Hilversum (paragraaf 3.2), de nota's van de Joodse Gemeente Hilversum die zijn opgevoerd ter verantwoording van de ontvangen fractievergoedingen in 2014, 2015 en 2016 (paragraaf 3.3) en de verantwoording van de fractievergoedingen (paragraaf 3.4), waarbij ingegaan wordt op de procedure (paragraaf 3.4.1), de verantwoording van de jaren 2014, 2015 en 2016 (paragraaf 3.4.2 – paragraaf 3.4.5) en de verantwoordelijkheidsverdeling omtrent de verantwoording van de fractievergoedingen binnen de

fractie Hilversum1 (paragraaf 3.4.6). We sluiten in hoofdstuk 4 af met onze conclusie met daarin de beantwoording van de onderzoeksvragen.

2. Toetsingskader

In dit hoofdstuk zetten wij de relevante kaders uit de toepasselijke relevante wet- en regelgeving uiteen. Het toetsingskader in de onderhavige casus wordt (met name) gevormd door bepalingen uit de Gemeentewet, de Gedragscode Integriteit volksvertegenwoordigers in de gemeente Hilversum, het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van Hilversum1 en de verordening op de fractieondersteuning 2010.

2.1 Gemeentewet

De gemeentewet kent voor zover relevant de volgende artikelen:

'Artikel 12

1. *De leden van de raad maken openbaar welke andere functies dan het lidmaatschap van de raad zij vervullen.*
2. *Openbaarmaking geschiedt door terinzagelegging van een opgave van de in het eerste lid bedoelde functies op het gemeentehuis.'*

'Artikel 33

1. *De raad en elk van zijn leden hebben recht op ambtelijke bijstand.*
2. *De in de raad vertegenwoordigde groeperingen hebben recht op ondersteuning.*
3. *De raad stelt met betrekking tot de ambtelijke bijstand en de ondersteuning van de in de raad vertegenwoordigde groeperingen een verordening vast. De verordening bevat ten aanzien van de ondersteuning regels over de besteding en de verantwoording.'*

2.2 Gedragscode Integriteit volksvertegenwoordigers in de gemeente Hilversum

De gemeente Hilversum beschikt over een gedragscode Integriteit volksvertegenwoordigers in de gemeente Hilversum. Deze gedragscode geldt ook voor fractiemedewerkers:

'Artikel 1.1

Deze gedragscode geldt voor de raadsleden, maar richt zich ook tot de bestuursorganen.'

'Toelichting

Artikel 1.1

In dit artikel staat dat de code zich richt tot de individuele raadsleden én tot de bestuursorganen. In de gemeente Hilversum is het gebruik dat de fracties medewerkers aanmelden die een rol hebben bij de voorbereiding van de raadsbesluiten. Deze fractiemedewerkers mogen bijvoorbeeld in de commissievergaderingen het woord voeren, adviezen uitbrengen etc. Op grond hiervan geldt de gedragscode ook voor fractiemedewerkers.'

De gedragscode kent voorts de volgende relevante bepalingen:

'Artikel 2

1. *Het raadslid levert de griffier de informatie aan over de (neven)functies die openbaar gemaakt moeten worden bij aanvang van het raadslidmaatschap. Als gaande het lidmaatschap nieuwe (neven)functies aanvaard worden of de omstandigheden met betrekking tot bestaande (neven)functies wijzigen, wordt de informatie die hierop betrekking heeft binnen één week aangeleverd bij de griffier.*
2. *De informatie betreft in ieder geval:*
 - a) *de omschrijving van de (neven)functie;*
 - b) *de organisatie voor wie de (neven)functie wordt verricht;*
 - c) *of het al dan niet een (neven)functie betreft uit hoofde van het raadslidmaatschap; en*
 - d) *of de (neven)functie bezoldigd of onbezoldigd is.*

3. De griffier legt hiervoor een register aan en beheert dit register. Het register is openbaar en via internet beschikbaar.'

'Artikel 5.1

1. Het bestuursorgaan richt de financiële en administratieve organisatie zodanig in dat er een getrouw beeld mogelijk is van de juistheid en rechtmatigheid van de uitgaven en hanteren heldere procedures over de wijze waarop functionele uitgaven rechtstreeks in rekening worden gebracht of kunnen worden gedeclareerd bij de gemeente.

2. Het raadslid verantwoordt zich over zijn gebruik van de voorzieningen volgens de in het kader van het eerste lid vastgelegde regels en procedures.

Artikel 5.2

Een raadslid declareert geen kosten die reeds op andere wijze worden vergoed'

De gedragscode geeft de volgende toelichting op artikel 5.1:

'Aan raadsleden worden rechtspositionele voorzieningen, vergoedingen en andere verstrekkingen geboden die een goed functioneren van de volksvertegenwoordigers mogelijk maken. Wat betreft de uitwerking van de principes van dit stelsel zou kunnen worden aangesloten bij de werkwijze in het Voorzieningenbesluit dat geldt voor ministers en staatssecretarissen:

- a) in beginsel worden voorzieningen en verstrekkingen in bruikleen ter beschikking gesteld;
- b) indien een voorziening of verstrekking niet in bruikleen ter beschikking kan worden gesteld, wordt de factuur direct ten laste van de begroting van het bestuursorgaan betaald;
- c) het vergoeden van voorzieningen en verstrekkingen achteraf door het indienen van declaraties, wordt tot een minimum beperkt;
- d) voorzieningen, verstrekkingen en declaraties worden maandelijks openbaar gemaakt op internet.

Uitgangspunt is hier dat zo weinig mogelijk uitgaven door de volksvertegenwoordiger zelf worden gedaan via zijn of haar privérekening. Geldstromen tussen de rekening van het bestuursorgaan en de persoonlijke rekening van de volksvertegenwoordiger maken een zwaardere controle op de uitgaven noodzakelijk. Het raadslid zal zich uiteraard nauwgezet moeten houden aan de regels en procedures die er met het oog hierop voor hem of haar gelden.'

2.3 Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van Hilversum1

De gemeente Hilversum kent een Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van Hilversum1. Dit reglement kent de volgende relevante bepaling:

'Artikel 9 Fractie

1. De leden van de raad, die door het centraal stembureau op dezelfde kandidatenlijst verkozen zijn verklaard, worden bij de aanvang van de zitting als één fractie beschouwd. Is onder een lijstnummer slechts één lid verkozen, dan wordt dit lid als een afzonderlijke fractie beschouwd.

2. Als boven de kandidatenlijst een aanduiding was geplaatst, voert de fractie in de raad deze aanduiding als naam. Als geen aanduiding boven de kandidatenlijst was geplaatst, deelt de fractie in de eerste raadsvergadering aan de voorzitter mee welke naam deze fractie in de raad wil voeren.

3. De namen van degenen die als fractievoorzitter en als diens plaatsvervanger optreden, worden zo spoedig mogelijk doorgegeven aan de voorzitter.

4.a. Als:

- één of meer leden van een fractie als zelfstandige fractie gaan optreden;
- twee of meer fracties als één fractie gaan optreden;
- één of meer leden van een fractie zich aansluiten bij een andere fractie; wordt hiervan zo spoedig mogelijk schriftelijk mededeling gedaan aan de voorzitter.

b. Met de onder a beschreven veranderde situatie wordt rekening gehouden met ingang van de eerstvolgende raadsvergadering na de mededeling daarvan.'

2.4 Verordening op de fractieondersteuning 2010

De gemeente Hilversum kent een Verordening op de fractieondersteuning 2010. Deze verordening kent met betrekking tot de fractievergoeding de volgende relevante bepalingen:

'Artikel 1 Financiële bijdrage

1. De fracties, zoals bedoeld in artikel 9 van het 'Reglement van orde voor de vergaderingen van de gemeenteraad van Hilversum', ontvangen jaarlijks een financiële bijdrage als tegemoetkoming in de kosten voor het functioneren van de fractie.
2. Deze bijdrage bestaat op 1 januari 2012 uit: een vast deel van € 1.314,30 voor elke fractie, vermeerderd met een bedrag van € 199,77 per raadszetel.
3. De in het tweede lid genoemde bedragen worden per 1 januari van elk kalenderjaar bij besluit van de raad gewijzigd met het hetzelfde percentage als de tegemoetkoming in de kosten, die de leden van de raad krachtens artikel 95 van de Gemeentewet ontvangen wijzig.
4. De fracties stellen uiterlijk 15 februari van elk jaar een opgave van de bestedingen ten laste de bijdrage van gemeentewege in het voorgaande kalenderjaar met daarbij de onderliggende bewijsstukken in handen van de voorzitter van de raad. Deze stelt op zijn beurt deze opgaven in handen van de controller van de Dienst Bestuur. Ten behoeve van een eventuele controle bewaren de fracties bewijsstukken van de uitgaven.
5. De controller stelt een rapportage op die wordt besproken in het Presidium.
6. Uitgaven die in strijd zijn met de verordening of waarvan de bewijsstukken ontbreken worden teruggevorderd.
7. Indien het positieve saldo van de van de gemeente ontvangen bijdrage minus de rechtmatig gedane uitgaven in een jaar meer dan € 500,- euro bedraagt, wordt het overige door de fractie teruggestort naar de gemeente.

Artikel 2 Besteding

1. Fracties besteden de bijdrage om hun volksvertegenwoordigende, kaderstellende en controlerende rol te versterken.
2. De bijdrage mag gebruikt worden voor uitgaven voor:
 - a. scholing en congressen voor fractieleden en fractiemedewerkers;
 - b. kosten voor kleine representatie (bloemetje in geval ziekte fractielid, visitekaartjes ed.)
 - c. bijeenkomsten zoals themavonden en werkbezoeken rechtstreeks ten behoeve van het fractiewerk
 - d. kantoorbenodigdheden, druk en portokosten
 - e. kosten voor het aanhouden van een bankrekening, website, inschrijving KvK ed.
3. De bijdrage mag niet gebruikt worden ter bekostiging van:
 - a. uitgaven die in strijd zijn met wettelijke bepalingen, de gedragscode bestuurlijke integriteit gemeente Hilversum en overige regelingen;
 - b. betalingen aan politieke partijen, met politieke partijen verbonden instellingen of natuurlijke personen anders dan ter vergoeding van prestaties (diensten of goederen) geleverd ten behoeve van de fractie op basis van een gespecificeerde, reële declaratie;
 - c. giften;
 - d. uitgaven welke dienen bestreden te worden uit vergoedingen die de personen rechtstreeks ingevolge het rechtspositiebesluit raads- en commissieleden of de rechtspositieverordening gemeente Hilversum toekomen;
 - e. kosten voor verkiezingscampagnes;
 - f. kosten voor de afdeling van de politieke partij, zoals ledenvergadering, ledenblad of ledenadministratie;
 - g. diners.
4. In geval van twijfel over de bepalingen in dit artikel neemt de fractie vooraf contact op met de griffier.

Artikel 3 Voorschot

1. De bijdrage voor fractieondersteuning wordt, vóór 31 januari van een kalenderjaar, als voorschot op dat kalenderjaar verstrekt.
2. In een jaar waarin verkiezingen plaatsvinden wordt het voorschot verstrekt voor de maanden tot en met de maand waarin de verkiezingen plaatsvinden. In de eerste maand na de maand waarin de eerste

vergadering van de nieuw gekozen raad plaatsvindt wordt het voorschot verstrekt voor de overige maanden van dat jaar.

3. Het voorschot wordt verrekend met teveel ontvangen voorschotten in jaren waarvoor de raad de bedragen heeft vastgesteld.'

3. Bevindingen

3.1 Inleiding

De partij Hilversum1 is eind 2013/begin 2014 opgericht door drie personen. In 2014 heeft de partij meegedaan aan de gemeenteraadsverkiezingen en één zetel behaald. Eén van de drie oprichters is raadslid geworden (hierna: de fractievoorzitter van Hilversum1). De andere twee personen zijn bestuurslid geworden (hierna: de penningmeester en de voorzitter van Hilversum1). De penningmeester en voorzitter van Hilversum1 zijn aangesteld als fractiemedewerker. Zij mogen in die hoedanigheid als commissielid fungeren. Ook de geïnterviewde fractiemedewerker en voormalig fractiemedewerker van Hilversum1 zijn aangesteld als fractiemedewerker.

Zoals eerder beschreven hebben de penningmeester en voorzitter van Hilversum1 een melding gedaan over niet integer gedrag van de fractievoorzitter van Hilversum1. Conform het 'Stappenplan onderzoek en registratie integriteitsschendingen politiek ambtsdragers' heeft de melding geleid tot een intern vooronderzoek en daaropvolgend tot onderhavig feitenonderzoek. Onderhavig feitenonderzoek richt zich op het geheel van bevoegdheden, taken en verantwoordelijkheden met betrekking tot het indienen van declaraties door de fractie Hilversum1 ten behoeve van de ontvangen fractievergoedingen, in het bijzonder naar het indienen van de nota's van de Joodse gemeente Hilversum en op de bevoegdheden ten aanzien van de rekening(en) waarop de fractievergoedingen zijn ontvangen. Hierna gaan wij in op de afspraken omtrent het gebruik van de accommodatie (paragraaf 3.2), de nota's voor het gebruik van de accommodatie (paragraaf 3.3) de verantwoording van de fractievergoedingen (paragraaf 3.4) en op overige verklaringen en reflectie (paragraaf 3.5).

3.2 Afspraken gebruik accommodatie Joodse Gemeente Hilversum

In de e-mail van 6 april jl. gaan de voorzitter en de penningmeester van Hilversum1 in op het gebruik van een accommodatie van de Joodse Gemeente Hilversum door de fractie Hilversum1. Zij schrijven dat zij aanvankelijk niet wisten dat aan het gebruik van deze accommodatie kosten waren verbonden:

'Pas in 2016 verschenen facturen van de "Joodse gemeente Hilversum", terwijl de eersten daarvan al gedateerd zijn op begin 2014. [naam penningmeester van Hilversum1] en [naam voorzitter van Hilversum1] waren als bestuurders verbaasd dat toen pas naar voren kwam dat er kosten verbonden waren aan het vergaderen bij de Joodse begraafplaats (...).'

Uit het onderzoek blijkt dat de fractie Hilversum1 na het behalen van één zetel bij de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2014, een vergaderruimte in de kelder van het raadshuis toegewezen had gekregen. Zowel de fractievoorzitter van Hilversum1 als de fractiemedewerker en voormalig fractiemedewerker verklaren dat deze ruimte niet geschikt was om in te vergaderen: de ruimte moest gedeeld worden met een tweede fractie en bovendien vergaderde een andere fractie in de ruimte naast hen en was het erg gehorig. Hiermee kwam de vertrouwelijkheid van de gesprekken binnen de fractie in het geding, aldus de voormalig fractiemedewerker. De fractievoorzitter van Hilversum1 verklaart dat hij daarom, kort na de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2014, contact heeft opgenomen met de voorzitter van de Joodse Gemeente Hilversum, om te vragen of de fractie Hilversum1 de accommodatie van de Joodse Gemeente Hilversum mocht gebruiken voor de vergaderingen. Deze verklaring wordt ondersteund door de fractiemedewerker en de voormalig fractiemedewerker.

Uit het onderzoek blijkt dat de fractievoorzitter van Hilversum1 al decennialang nauw betrokken is bij de Joodse Gemeente Hilversum en een aantal projecten voor haar heeft gedaan, waaronder de verkoop van de synagoge. Deze samenwerking is op 1 september 2015 geformaliseerd door een overeenkomst tussen de Joodse Gemeente Hilversum en de Stichting Instandhouding Joods Erfgoed Gooi & Vechtstreek (hierna:

de Stichting). De Stichting is opgericht door de fractievoorzitter van Hilversum1 en hij is betrokken als voorzitter. Voor zijn werkzaamheden voor de Stichting gebruikt hij een kantoorruimte bij de accommodatie van de Joodse Gemeente Hilversum. De fractievoorzitter van Hilversum1 verklaart desgevraagd dat hij zijn nevenfunctie als voorzitter van de Stichting bij de gemeente heeft gemeld. Dit wordt bevestigd door de griffie. Volgens de griffie heeft de fractievoorzitter van Hilversum1 dit aan het begin van de raadsperiode kenbaar gemaakt. Dit blijkt ook uit de *Lijst nevenfuncties raad 2014-2018* van augustus 2014. Hij benadrukt bovendien dat zijn betrokkenheid bij de Joodse Gemeente Hilversum voor de fractie duidelijk was. Zowel de fractiemedewerker als de voormalig fractiemedewerker verklaren dat zij op de hoogte waren van de nevenfunctie van de fractievoorzitter van Hilversum1: zij wisten dat de fractievoorzitter van Hilversum1 het beheer van de Joodse Begraafplaats deed. Volgens de voormalig fractiemedewerker weet iedereen in Hilversum van de betrokkenheid van de fractievoorzitter van Hilversum1 bij de Joodse Gemeente: het is volgens hem bijvoorbeeld algemeen bekend dat de fractievoorzitter zich onthoudt van stemming als er gestemd wordt over zaken die de Joodse Gemeente aangaan.

Gezien de goede relatie met de fractievoorzitter van Hilversum1, is de voorzitter van de Joodse Gemeente Hilversum, naar eigen zeggen, akkoord gegaan met het verzoek tot het gebruik van de accommodatie van de Joodse Gemeente Hilversum door de fractie Hilversum1. Gebruik van deze accommodatie door externen betreft geen gebruikelijke activiteit van de Joodse Gemeente Hilversum: de accommodatie wordt en werd, volgens de voorzitter, niet aan iemand anders in gebruik gegeven dan aan de fractievoorzitter van Hilversum1 voor vergaderingen van de fractie Hilversum1. In ruil voor het gebruik van de accommodatie, vroeg de voorzitter van de Joodse Gemeente Hilversum een bedrag zodat de kosten konden worden gedekt. Deze kosten moesten volgens zowel de fractievoorzitter van Hilversum1 als de voorzitter van de Joodse Gemeente Hilversum voor het einde van de raadsperiode (maart 2018) voldaan worden, aangezien de fractievoorzitter van Hilversum1 voornemens was zijn politieke activiteiten op dat moment te beëindigen; de afspraak over het gebruik van de accommodatie zou gelijktijdig komen te vervallen. Tevens zou een betaling ineens makkelijker te verwerken zijn voor de Joodse Gemeente Hilversum. Zowel de voorzitter van de Joodse Gemeente Hilversum als de fractievoorzitter van Hilversum1 verklaren dat voornoemde afspraken – gezien de aard van de onderlinge relatie – mondeling en op basis van vertrouwen zijn gemaakt en niet uit schriftelijke stukken blijkt. De fractievoorzitter van Hilversum1 verklaart op 29 februari 2016 in een gesprek met de griffier over de verantwoording van 2014 (zie paragraaf 3.4.3) te hebben aangegeven, dat de fractie Hilversum1 gebruik maakt van een accommodatie van de Joodse Gemeente Hilversum en dat daarvoor ten laste van de fractie een vergoeding in rekening wordt gebracht. Hij verklaart geen mededelingen te hebben gedaan over de betalingsregeling met de Joodse Gemeente Hilversum, omdat hij ervan overtuigd was dat de afspraken niet in strijd zijn met de verordening op de fractievergoedingen. De griffier schrijft in een e-mail van 29 mei 2017 aan de juriste van de gemeente Hilversum dat de griffie niet op de hoogte was van de afspraak met betrekking tot de betalingsregeling.

De voorzitter van de Joodse Gemeente Hilversum verklaart dat hij destijds de gemaakte afspraken met zijn medebestuurders heeft besproken. Ook de fractievoorzitter van Hilversum1 verklaart dat hij de fractiemedewerkers op de hoogte heeft gesteld van de afspraken met de Joodse Gemeente Hilversum omtrent het gebruik van de accommodatie van de Joodse Gemeente Hilversum. Volgens hem waren de andere fractiemedewerkers blij met de afspraken, omdat zij hierdoor niet in de toegewezen ruimte in het gemeentehuis hoefden te vergaderen. De fractiemedewerker en de voormalig fractiemedewerker verklaren dat het besluit om de accommodatie van de Joodse Gemeente te gebruiken fractie-breed gedragen werd. De fractiemedewerker en de voormalig fractiemedewerker verklaren dat zij wisten dat de afspraken rondom het gebruik van de accommodatie mondeling waren gemaakt. Volgens de voormalig fractiemedewerker komt dit vaker voor bij zakelijke overeenkomsten binnen de Joodse Gemeente. Over hun kennis over de inhoud van de afspraken verklaren zij verschillend. De fractiemedewerker verklaart dat de fractievoorzitter van Hilversum1 tegen hem gezegd heeft dat de fractie de accommodatie tegen een bedrag kon gebruiken en dat de betaling aan de Joodse Gemeente nog wel een keer zou komen, in ieder geval voor het einde van de raadsperiode. Hij verklaart niet op de hoogte te zijn geweest van het exacte bedrag.

De voormalig fractiemedewerker verklaart niet op de hoogte te zijn geweest van de exacte kosten. Hij verklaart dat de fractievoorzitter van Hilversum1 in de fractievergadering niets heeft gezegd over de kosten, het enige dat de fractievoorzitter van Hilversum1 heeft verteld is dat hij voor zijn gevoel een goede deal had gemaakt. De voormalig fractiemedewerker heeft in de notulen van de fractievergaderingen gekeken of daar

iets anders is opgenomen over de afspraken omtrent het gebruik van de accommodatie. Dit bleek niet het geval. Volgens de voormalig fractiemedewerker wist de fractie dus dat er kosten aan het gebruik verbonden waren, maar verdere details omtrent het gebruik van de accommodatie waren niet bekend en ook niet besproken in de fractievergadering.

3.3 Nota's gebruik accommodatie

De voorzitter en penningmeester van Hilversum1 schrijven in hun melding, dat de fractievoorzitter van Hilversum1 facturen van de Joodse Gemeente Hilversum bij de gemeente heeft gedeclareerd waaraan geen betaling ten grondslag ligt:

'Facturen van de "Joodse gemeente Hilversum" zijn door [naam fractievoorzitter van Hilversum1] bij de gemeente gedeclareerd.

Recent, in maart 2017, bleek dat daar geen betaling aan ten grondslag ligt.'

Over de facturen voor het gebruik van de accommodatie schrijven zij voorts het volgende:

'Pas in 2016 verschenen facturen van de "Joodse gemeente Hilversum", terwijl de eersten daarvan al gedateerd zijn op begin 2014. [naam penningmeester van Hilversum1] en [naam voorzitter van Hilversum1] waren als bestuurders verbaasd dat toen pas naar voren kwam dat er kosten verbonden waren aan het vergaderen bij de Joodse begraafplaats. Dan zou de fractieafdracht van [naam fractievoorzitter van Hilversum1] hoger moeten om vergaderen bij de joodse begraafplaats te kunnen bekostigen. [naam fractievoorzitter van Hilversum1] verklaarde op vragen dat hij de facturen in privé had betaald en nu bij de gemeente wilde declareren. [naam fractievoorzitter van Hilversum1] zou de kosten niet in rekening brengen bij de vereniging maar schenken aan de vereniging en wilde een schenkingsbewijs daarvan zodat hij zijn 'schenking' fiscaal kan aftrekken.'

Daarnaast schrijven zij dat de fractievoorzitter van Hilversum1 zou hebben aangegeven dat de nota's enkel waren opgesteld om de fractievergoeding te kunnen ontvangen:

'[naam fractievoorzitter van Hilversum1] vroeg waarom betaling nodig is, de facturen waren volgens hem alleen voor een declaratie. [naam fractievoorzitter van Hilversum1] begreep niet dat het voor iemand belangrijk kon zijn of die facturen daadwerkelijk betaald zijn. De houding van [naam fractievoorzitter van Hilversum1] was: de gemeente heeft betaald en kijkt er niet meer naar en wie interesseert het dan nog.'

Voorts schrijven zij het volgende over de vermeende rol van de fractievoorzitter van Hilversum1 bij het opstellen van de nota's:

'[naam fractievoorzitter van Hilversum1] heeft recent aangegeven dat hij de dienst uit maakt bij de "Joodse gemeente Hilversum". Het lijkt of [naam fractievoorzitter van Hilversum1] de facturen van de "Joodse gemeente Hilversum" zelf gemaakt heeft. De facturen zijn door [naam fractievoorzitter van Hilversum1] zelf vanuit privé gemaild. De contactgegevens van de "Joodse gemeente Hilversum" zijn die van [naam fractievoorzitter van Hilversum1] zelf. Het correspondentieadres komt bij [naam fractievoorzitter van Hilversum1] aan. (...) Deze functie is niet zoals verplicht bij de gemeente opgegeven.'

In het aan ons ter beschikking gestelde dossier bevinden zich een zevental nota's van de Joodse Gemeente Hilversum aan de Fractie Hilversum1 t.a.v. de penningmeester van Hilversum1 voor het gebruik van de accommodatie en catering (zie bijlage I). In onderstaande tabel geven wij deze nota's met specificaties weer.

Datum nota	Notanummer	Datum	Betreft	Kosten Totaal	Akkoord/afgehandeld
12-01-2017	Hc.2017003	11-08-2016 t/m	16x gebruik accommodatie	A ¹ : € 560	20-01-2017

¹ A = accommodatie

Datum nota	Notanummer	Datum	Betreft	Kosten Totaal	Akkoord/afgehandeld
		12-12-2016		<u>C²: € 190</u> T³: € 750	
14-07-2016	Hc.2016023	04-01-2016 t/m 04-07-2016	18x gebruik accommodatie	A: € 630 <u>C: € 125</u> T: € 755	07-08-2016
18-01-2016	Hc.2016005	10-08-2015 t/m 14-12-2015	23 x gebruik accommodatie	A: € 805 <u>C: € 175</u> T: € 980	21-12-2015
21-07-2015	Hc.2015037	05-01-2015 t/m 06-07-2015	17x gebruik accommodatie	A: 595 <u>C: 123</u> T: € 718	13-07-2015
07-01-2015	Hc.2015002	07-07-2014 t/m 9-12-2014	16x gebruik accommodatie	A: € 320 <u>C: € 125</u> T: € 445	
02-07-2014	Hc.2014042	10-03-2014 t/m 30-06-2014	15x gebruik accommodatie	A: € 300 <u>C: € 105</u> T: € 405	
04-02-2014	Hc.2014014	27-01-2014	Thema avond Fractie Hilversum1	A: € 125 H ⁴ : € 80 <u>C: € 175</u> T: € 380	

De fractievoorzitter van Hilversum1 en de voorzitter van de Joodse Gemeente Hilversum verklaren, dat de fractievoorzitter van Hilversum1 vanuit zijn functie als voorzitter van de Stichting de nota's voor het gebruik van de accommodatie zelf heeft opgesteld. De fractievoorzitter van Hilversum1 verklaart desgevraagd dat de nota's voor het gebruik van de accommodatie in 2014 pas zijn opgesteld in 2016, omdat toen het verzoek kwam om de verantwoording van de fractievergoeding over 2014 aan te passen (zie daarover paragraaf 3.4.3). Ook de nota's over 2015 zijn volgens de fractievoorzitter van Hilversum1 opgesteld in 2016 (zie paragraaf 3.4.4). Wij merken op dat de nota's pas in 2016 zijn opgesteld, maar wel zijn voorzien van een datum uit 2014 respectievelijk 2015 en zijn voorzien van notanummers waarin 2014 en 2015 zijn opgenomen. Gevraagd om een toelichting op de nummering van de nota's, verklaart de fractievoorzitter dat hij geen mededelingen kan doen over de administratie van de Joodse Gemeente Hilversum. Wel verklaart hij dat de nota's zijn voorzien van het jaartal waarin de diensten zijn verleend gevolgd door een correspondentienummer en dat de nota's vooralsnog niet zijn opgenomen in de administratie van de Joodse Gemeente Hilversum, vanwege de getroffen betalingsregeling. Zowel de fractievoorzitter van Hilversum1, als de voorzitter van de Joodse Gemeente Hilversum verklaren dat het opstellen van de nota's hoort bij het takenpakket van de voorzitter van de Stichting. Het takenpakket zou zijn afgesproken tussen het bestuur van de Joodse Gemeente Hilversum en de fractievoorzitter van Hilversum1. Deze afspraken zijn later geformaliseerd in een overeenkomst, die is ondertekend op 1 september 2015. De onderzoekers van BING hebben deze overeenkomst ingezien; het opstellen van nota's voor de Joodse Gemeente Hilversum past in de daarin beschreven opdracht. De fractievoorzitter van Hilversum1 verklaart dat hij, naast de nota's voor de fractie Hilversum1, nota's opstelt voor het gebruik van de Joodse Begraafplaats bij begrafenissen.

De fractievoorzitter van Hilversum1 verklaart verder dat hij in zijn agenda bijhield hoe vaak de accommodatie van de Joodse Gemeente Hilversum door de fractie van Hilversum1 werd gebruikt. De fractievoorzitter van Hilversum1 heeft de nota's, inclusief het overzicht van het aantal dagen waarop gebruik

² C = catering

³ T = totaal

⁴ H = huur geluidsinstallatie en projector

is gemaakt van de accommodatie van de Joodse Gemeente Hilversum aan de onderzoekers van BING overhandigd. Het aantal data binnen de op de factuur genoemde periode, waarop de accommodatie gebruikt zou zijn, komt echter niet overeen met het aantal gedeclareerde keren gebruik van de accommodatie. Daarnaast staan op drie overzichten data die niet binnen de periode op de factuur vallen:

- Hc.2014042: 17 data (waarvan 1 datum buiten factuurperiode), 15x gebruik accommodatie op factuur;
- Hc.2015002: 21 data, 16x gebruik accommodatie op factuur;
- Hc.2015037: 26 data, 17x gebruik accommodatie op factuur;
- Hc.2016005: 28 data (waarvan 6 data buiten factuurperiode), 23x gebruik accommodatie op factuur;
- Hc.2016023: 27 data, 18x gebruik accommodatie op factuur;
- Hc.2017003: 21 data (waarvan 3 data buiten factuurperiode), 16x gebruik accommodatie op factuur.

De fractievoorzitter verklaart desgevraagd dat dit verschil komt doordat hij coulance heeft betracht bij het in rekening brengen van de bijeenkomsten. Hij vond dat er sprake moest zijn van een serieus gebruik van de accommodatie: een vluchtig bezoek door een fractiemedewerker met een vraag, valt daar volgens hem niet onder. De voorzitter van de Joodse Gemeente Hilversum verklaart dat hij alles omtrent het gebruik van de accommodatie aan de fractievoorzitter van Hilversum1, in zijn hoedanigheid als voorzitter van de Stichting, heeft overgelaten. Hij heeft hierdoor zelf niet bijgehouden hoe vaak van de accommodatie gebruik is gemaakt door de fractie Hilversum1. Naast de fractievoorzitter van Hilversum1 heeft de voormalig fractiemedewerker, in zijn rol als secretaris van de fractie, bijgehouden hoeveel officiële vergaderingen (met de gehele fractie) er zijn gehouden bij de accommodatie van de Joodse Gemeente. Volgens de voormalig fractiemedewerker is er in 2014 en 2015 circa 30 keer vergaderd en in 2016 circa 36 keer. Deze aantallen zijn, volgens de voormalig fractiemedewerker exclusief – circa 10 – ad-hoc ontmoetingen tussen hem en de fractievoorzitter van Hilversum1.

Onderaan de nota's staat dat betaling binnen 30 dagen dient plaats te vinden. De fractievoorzitter van Hilversum1 is gevraagd waarom dit op de nota staat, terwijl de afspraak is gemaakt dat er aan het eind van de raadsperiode ineens betaald zou worden. De fractievoorzitter van Hilversum1 verklaart dat dit komt, doordat hij een format heeft gebruikt voor de nota's waarin dit standaard is opgenomen.

In de nota's is voorts te zien dat de prijs op een gegeven moment is verhoogd. Gevraagd naar de reden hiervoor, verklaart de fractievoorzitter van Hilversum1, dat er waarschijnlijk een verhoging is toegepast, omdat de accommodatie op een gegeven moment te pas en te onpas werd gebruikt vanwege perikelen binnen de partij (zie paragraaf 3.4). De fractievoorzitter van Hilversum1 verklaart desgevraagd dat de accommodatie in verschillende samenstellingen werd gebruikt, maar dat hij hier altijd bij aanwezig was. De voorzitter van de Joodse Gemeente Hilversum verklaart dat de Joodse Gemeente financieel krap zat vanwege de afname van het aantal leden en dat de fractievoorzitter van Hilversum1 dit mogelijk heeft gezien en daarom zelfstandig, in zijn hoedanigheid als voorzitter van de Stichting, heeft besloten een verhoging van de prijs door te voeren.

Op enkele nota's staat akkoord/afgehandeld met een datum en een paraaf. De opgenomen datum voor akkoord/afgehandeld op de nota's over 2015 ligt voor de datum van deze nota's (die in 2016 zijn opgesteld). De fractievoorzitter verklaart niet te weten hoe dit mogelijk is, omdat de penningmeester de parafen en de data heeft gezet. De penningmeester van Hilversum1 heeft per e-mail van 13 april jl. tijdens het vooronderzoek door de gemeente Hilversum, laten weten dat hij inderdaad de parafen op de nota's heeft gezet:

'Ik heb de door u genoemde tekst op de nota's gezet voor de boekhouding omdat deze niet meer betaald hoefden te worden. De [fractievoorzitter van Hilversum1] had aangegeven dit al in privé betaald te hebben. De genoteerde datums werden door de [fractievoorzitter van Hilversum1] opgegeven als datum waarop hij deze nota's reeds betaald had'.

Betalingsherinnering

De voorzitter van de Joodse Gemeente Hilversum stuurt op 21 maart 2017 een brief (zie bijlage II) aan de fractie Hilversum1 t.a.v. de fractievoorzitter van Hilversum1. In deze brief schrijft hij het volgende:

'Uit onze administratie is gebleken dat een aantal van onze nota's m.b.t. het gebruik van onze vergaderruimte aan de Vreelandseweg, door uw fractie nog niet is voldaan.

Het betreft de volgende nota's:

- Hc.2015037 d.d. 21-07-2015
- Hc.2016005 d.d. 18-01-2016
- Hc.2016023 d.d. 14-07-2016
- Hc.2017003 d.d. 12-01-2017

Het leek ons goed om u hierbij te herinneren aan de afspraak dat onze nota's in ieder geval in de nu geldende raadsperiode door uw fractie zijn voldaan.'

De voorzitter van de Joodse Gemeente Hilversum verklaart dat hij eind 2016 met zijn eigen sterfelijkheid werd geconfronteerd. Als gevolg hiervan wilde hij de mondeling gemaakte afspraken op papier hebben en heeft hij voornoemde brief geschreven. In deze brief zijn niet alle nota's voor de huur van de accommodatie opgenomen. Gevraagd naar de reden hiertoe, verklaart de voorzitter van de Joodse Gemeente Hilversum dat hij niet bekend was met de overige nota's.

Betaling nota's

Zoals hierboven beschreven, schrijven de voorzitter en de penningmeester in de melding dat zij aanvankelijk dachten dat de fractievoorzitter van Hilversum1 de nota's in privé had betaald. Later bleek volgens hen dat dit niet het geval was:

'(...) [naam fractievoorzitter van Hilversum1] verklaarde op vragen dat hij de facturen in privé had betaald en nu bij de gemeente wilde declareren. [naam fractievoorzitter van Hilversum1] zou de kosten niet in rekening brengen bij de vereniging maar schenken aan de vereniging en wilde een schenkingsbewijs daarvan zodat hij zijn 'schenking' fiscaal kan aftrekken.'

'[naam fractievoorzitter van Hilversum1] vroeg waarom betaling nodig is, de facturen waren volgens hem alleen voor een declaratie. [naam fractievoorzitter van Hilversum1] begreep niet dat het voor iemand belangrijk kon zijn of die facturen daadwerkelijk betaald zijn. De houding van [naam fractievoorzitter van Hilversum1] was: de gemeente heeft betaald en kijkt er niet meer naar en wie interesseert het dan nog.'

De fractievoorzitter van Hilversum1 verklaart in het interview met BING desgevraagd dat hij de nota's niet uit privémiddelen heeft betaald en hij verklaart eveneens dat de nota's nog niet zijn betaald. De voorzitter van de Joodse Gemeente Hilversum verklaart eveneens dat de nota's tot op heden niet zijn betaald. Beiden verwijzen in dit kader naar de gemaakte afspraak dat de betaling ineens aan het eind van de raadsperiode gedaan zou worden. Bij het voorleggen van de conceptbevindingen is de fractievoorzitter van Hilversum1 gevraagd om een nadere toelichting. Hij heeft daarop het volgende verklaard:

'De fractie heeft een betalingsregeling getroffen met de JGH m.b.t. de nota's over het gebruik van de accommodatie. Zoals ik in mijn reactie op uw eerdere aanvullende vragen heb aangegeven heb ik de toezegging gedaan om de in rekening gebrachte kosten voor het gebruik van de accommodatie over het jaar 2015 zal sponsoren vanwege het beperkte resultaat in 2014. Dit zal verrekend worden ten tijde van de eindafrekening met de JGH in 2018. Deze toezegging geldt voor 2015 en niet voor alle jaren.'

De fractiemedewerker verklaart dat hij bij de Algemene Ledenvergaderingen van de Politieke Vereniging Hilversum1 in juni 2016 als kascommissielid betrokken was. In die hoedanigheid heeft hij, naar eigen zeggen nota's voorbij zien komen van de Joodse Gemeente Hilversum voor het gebruik van de accommodatie. Hij verklaart dat deze nota's onderdeel waren van de stukken die hij als kascommissielid een uur voor de ALV fysiek uitgereikt kreeg door de penningmeester van Hilversum1 en vervolgens weer heeft teruggegeven aan de penningmeester. De fractiemedewerker verklaart dat hij in de stukken heeft gezien dat de fractievergoeding door de gemeente was overgemaakt en dat er geen geld van de rekening was afgeschreven voor de betaling van de nota's voor de Joodse Gemeente Hilversum. De fractiemedewerker verklaart hier in een later stadium, tijdens een reguliere fractieavond in de aanwezigheid

van de bestuursleden (zij waren tevens fractieleden) een opmerking over te hebben gemaakt, omdat het naar zijn mening beter was om die nota's te betalen, aangezien er voldoende geld in kas was. Hier werd volgens de fractiemedewerker niet inhoudelijk op gereageerd en heeft hij het daarbij gelaten, omdat hij wist van de afspraak dat de nota's pas aan het einde van de raadstermijn betaald moesten worden.

De fractievoorzitter van Hilversum1 heeft naar eigen zeggen kosten die verband hielden met de oprichting van de vereniging en de kosten met betrekking tot de verkiezingscampagne betaald uit zijn eigen middelen. Deze kosten zijn, volgens de fractievoorzitter van Hilversum1 omgezet in de vorm van een schenking van hem aan de vereniging. Hij verklaart dat de voorzitter en de penningmeester van Hilversum1 hadden verzocht om zijn investeringen in de vereniging om te zetten van een lening naar een schenking, omdat de vereniging nimmer bij machte zou zijn om de lening af te lossen vanuit contributiegelden. De fractievoorzitter van Hilversum1 heeft hiermee naar eigen zeggen ingestemd en van de penningmeester van Hilversum1 een schenkingsbewijs gekregen over het verenigingsjaar 2015 (zie onderstaande figuur). Op dit schenkingsbewijs zijn twee bedragen opgenomen: 1) afdracht 2015 vereniging Hilversum1 à € 3.600 en 2) overige donaties 2015 á € 1.698. De fractievoorzitter van Hilversum1 verklaart dat de totale kosten van de oprichting en verkiezingscampagne aanzienlijk hoger waren dan de € 3.600 fractieafdracht. Het bedrag aan overige donaties op het schenkingsbewijs betreffen de fractiekosten, te weten de accommodatiekosten, waarvan de fractievoorzitter van Hilversum1 verklaart deze eenmalig te hebben gesponsord gelet op de beperkte fractievergoeding over 2014. Dit zal, zo verklaart de fractievoorzitter van Hilversum1 worden verwerkt in de eindafrekening met de Joodse Gemeente Hilversum in 2018. De fractievoorzitter van Hilversum1 verklaart voorts dat de voorzitter en de penningmeester van Hilversum1 gezien hun functies verantwoordelijk zijn voor de inhoud en het opstellen van het schenkingsbewijs; derhalve kan hij hierop geen verdere toelichting geven. Naar zijn weten hadden de posten betrekking op een deel van de door hem geïnvesteerde bedragen in de vereniging. De fractievoorzitter van Hilversum1 is gevraagd of hij het totaalbedrag van € 5.298 daadwerkelijk als aftrekpost giften heeft opgenomen in zijn aangifte inkomstenbelasting over 2015 of enig ander jaar. De fractievoorzitter van Hilversum1 heeft een e-mail overgelegd van het administratiekantoor dat zijn belastingaangiftes doet, waaruit volgt dat in de aangiften inkomstenbelasting over de jaren 2014 en 2015 geen 'schenkingen aan de partijkas van Hilversum1' als gift zijn opgenomen.

Hilversum 1

Fiscale opgave voor fiscus voor	over verenigingsjaar 2015:
Afdracht 2015 aan vereniging Hilversum1	€ 3.600,00
Overige donaties 2015	€ 1.698,00
	€ 5.298,00

Zegge: vijfduizend tweehonderd achtennegentig euro

Getekend
, penningmeester Hilversum1

De fractievoorzitter van Hilversum1 overlegt tevens een schenkingsbewijs over het verenigingsjaar 2014 (zie onderstaande figuur). Op dit schenkingsbewijs zijn twee bedragen opgenomen: 1) afdracht 2014 aan vereniging Hilversum1 á € 3.600 en 2) overige donaties á € 302.

Hilversum 1

Fiscale opgave voor fiscus voor	over verenigingsjaar 2014:
Afdracht 2014 aan vereniging Hilversum1	€ 3.600,00
Overige donaties	€ 302,00
	€ 3.902,00

Zegge: drieduizend negenhonderd en twee euro

Getekend
, penningmeester Hilversum1

Jaarrekeningen

De fractievoorzitter van Hilversum1 verklaart desgevraagd dat de inkomsten door het gebruik van de accommodatie voor de Joodse Gemeente Hilversum niet in de jaarrekeningen zijn opgenomen, omdat deze in één keer als eenmalige gebeurtenis zullen worden opgevoerd in 2018 als het totaalbedrag over de vier jaren wordt betaald. Hilversum1 zou de kosten voor het gebruik van de accommodatie wel per jaar opvoeren. De fractievoorzitter van Hilversum1 verklaart dat de voorzitter van Hilversum1 accountant is en de jaarrekeningen opstelde. De fractievoorzitter van Hilversum1 heeft in het gesprek met BING de jaarrekening van 2015 overhandigd. Hierop is te zien dat de vereniging in 2015 € 1.698 fractiekosten heeft opgevoerd. Dit bedrag is gelijk aan de twee nota's over 2015 betreffende het gebruik van de accommodatie van de Joodse Gemeente (zie paragraaf 3.3). De fractievoorzitter van Hilversum1 heeft, zoals hiervoor vermeld, aangegeven dat de totale kosten die hij had voorgesloten aanzienlijk hoger waren dan de € 3.600 aan fractieafdracht. Op de vraag waarom in de jaarrekening een bedrag staat opgenomen van € 2.700 als vooruitbetaalde fractiebijdrage, antwoordt de fractievoorzitter van Hilversum1 dat hij daarvoor geen verklaring heeft, aangezien hij niet de opsteller van de jaarrekening is.

Hilversum 1

Inkomsten en uitgaven over boekjaar 2015 en balans per 31-12-2015

Uitgaven			Inkomsten	
Nieuwjaarsborrel	€ 210,00	Fractieafdracht 1)	€ 3.600,00	
Rollup banner Hilversum1 3x	€ 131,21	Contributie en donaties door bestuur	€ 1.903,00	
Stichting beheer dergengelden	€ 375,00	Gem. fractieverg. 2015	€ 1.150,27	
Fractiekosten of gem. definitie	€ 1.698,00			
Bankkosten	€ 8,30			
Webhosting	€ 120,94			
Vistaprint visitekaartjes	€ 15,51			
Kaart leden & kant.kosten (donatie)	€ 75,00			
	€ 2.633,96		€ 6.653,27	
		resultaat:	€ 4.019,31	

Activa		31-12-2014	31-12-2015	Passiva		31-12-2014	31-12-2015
Banksaldo		€ 1.282,69	€ 1.672,00	Vermogen		€ 1.417,31	€ 2.602,00
31-12-'15 nog te ontv. fractieafdr. '15		€ 0,00	€ 900,00	Vooruitbetaalde fractie bijdrage 1)		€ 2.700,00	€ 0,00
In 2016 over 2015 ontv. Contributie		€ 0,00	€ 20,00				
kas (contant ontv. lidmaatsch. geld)		€ 0,00	€ 10,00				
		€ 1.282,69	€ 2.602,00			€ 1.282,69	€ 2.602,00

3.4 Verantwoording fractievergoedingen

In deze paragraaf beschrijven wij de verantwoording van de fractievergoedingen. Wij gaan achtereenvolgens in op de verantwoordingsprocedure (paragraaf 3.4.1), de ontvangen fractievergoeding door de fractie Hilversum1 (paragraaf 3.4.2) en de verantwoording van die ontvangen fractievergoeding in de jaren 2014, 2015 en 2016 (paragraaf 3.4.3 – 3.4.5). We sluiten af met de verantwoordelijkheidsverdeling binnen de fractie Hilversum1 met betrekking tot de verantwoording van de fractievergoedingen (paragraaf 3.4.6).

3.4.1 Verantwoordingsprocedure

Uit de Verordening op de fractieondersteuning 2010 volgt dat fracties in de gemeente Hilversum jaarlijks een vergoeding krijgen voor fractiekosten waarvoor zij een verantwoording dienen af te leggen. De griffier van de gemeente Hilversum heeft een toelichting gegeven op het verantwoordingsproces. Hij verklaart dat de griffie over de verantwoordingen contact onderhoudt met de fracties en de verantwoording 'ophaalt'. Nadat de griffie de verantwoording heeft ontvangen wordt deze doorgestuurd naar een medewerker van de financiële administratie, die de verantwoording beoordeelt. Vervolgens wordt de verantwoording teruggestuurd naar de griffie, waarna de griffier de verantwoording bekijkt. De griffier heeft dan nog de mogelijkheid om een door de medewerker van de financiële administratie goedgekeurde verantwoording, toch nog af te keuren. Er wordt niet gecontroleerd of bepaalde uitgaven daadwerkelijk zijn gedaan. Hierna wordt een verslag gestuurd naar het presidium, die de verslagen definitief vaststelt.

De griffier verklaart dat de fractievoorzitters verantwoordelijk zijn voor de verantwoording van de fractievergoedingen. Hij wijst daarbij op artikel 33 van de gemeentewet waaruit volgt dat de gekozen raadsleden met elkaar verantwoordelijk zijn voor de besteding van de fractievergoeding. De griffier verklaart dat de fractievoorzitter vanuit praktische overwegingen, verantwoordelijk is voor de declaraties en ook de contactpersoon is voor de griffie met betrekking tot de verantwoording van de fractievergoedingen. Het is, volgens de griffier, voor de griffie praktisch ondoenlijk om met meerdere personen per fractie contact te onderhouden in het kader van de fractievergoedingen. In het geval van de fractie Hilversum1 is de fractievoorzitter van Hilversum1 dus contactpersoon voor de griffie. De griffier verklaart desgevraagd dat aangemelde fractiemedewerkers (commissieleden) geen raadsleden zijn en derhalve geen verantwoordelijkheid dragen ten opzichte van de fractievergoedingen.

De griffier verklaart dat het volgens hem algemeen bekend is dat de fractieleden bij de griffie terecht kunnen bij vragen over wat wel en niet mag worden gedeclareerd onder de fractievergoedingen. De griffier wijst erop dat in de Verordening op de fractieondersteuning 2010, een reserveringsregel staat, die inhoudt dat een fractie € 500 van het ene jaar, mee mag nemen naar het volgende jaar. Als een fractie meer dan € 500 overhoudt in een jaar, dient het bedrag boven € 500 aan de gemeente te worden terugbetaald (zie art. 1.7 Verordening op de fractieondersteuning 2010). De griffier verklaart dat het niet is toegestaan om kostenreserveringen op de verantwoording op te nemen; alleen de uitgaven die daadwerkelijk in het betreffende jaar zijn gemaakt kunnen worden verantwoord. Hij verklaart dat dit niet letterlijk in de verordening staat, maar wel uit de systematiek blijkt; het is namelijk, volgens de griffier, een kasstelsel. In een kasstelsel worden uitgaven en ontvangsten verwerkt in de periode waarin ze daadwerkelijk worden uitgegeven of ontvangen. Dit in tegenstelling tot een factuurstelsel, waarbij kosten en opbrengsten worden verwerkt in de periode waarop ze betrekking hebben⁵. Dit wordt ondersteund door een brief van 26 september 2016 aan alle fractievoorzitters van de gemeenteraad van Hilversum waarin is opgenomen dat: *'Fractievergoedingen worden uitgekeerd als voorschot. Na afloop wordt gekeken of er iets besteed is en of de besteding volgens de verordening heeft plaatsgevonden'*.

3.4.2 Fractievergoedingen aan Hilversum1

In het dossier bevinden zich een vijftal documenten genaamd *'Declaratie kosten personeel en derden'*. Uit deze documenten blijkt dat de griffie van de gemeente Hilversum de volgende fractievergoedingen aan Hilversum1 heeft uitgekeerd:

⁵ <https://www.succesvolboekhouden.nl/kasstelsel-en-factuurstelsel>

2014 – eerste kwartaal	€ 287,57
2014	€ 862,70
2015	€ 1.150,27
2016	€ 1.167,48
2017	€ 1.224,73

De griffier verklaart desgevraagd dat een nieuwe partij (zoals Hilversum1 in 2014) het eerste kwartaal van het jaar waarin de verkiezingen plaatsvinden geen fractievergoeding krijgt omdat zij dan nog niet vertegenwoordigd zijn in de raad. In een verkiezingsjaar krijgt een dergelijke nieuwe partij in de raad alleen een fractievergoeding over het tweede, derde en vierde kwartaal. Dit volgt ook uit de betreffende verordening. In het dossier is echter wel een declaratie 'kosten personeel en derden; aangetroffen voor betaling van de fractievergoeding 2014 1^e kwartaal, terwijl Hilversum1 pas als partij na de verkiezingen van maart 2014 in de gemeenteraad terecht is gekomen. De datum 'voor akkoord' voor deze declaratie ligt overigens twee maanden na de declaraties voor de fractievergoeding over 2014 (21 oktober 2014 tegenover 27 augustus 2014).

3.4.3 Verantwoording 2014

In het dossier bevinden zich de verantwoordingsformulieren van de fractie Hilversum1 van 2014, 2015 en 2016 (bijlage III, IV, V en VI). Wij bespreken in deze paragraaf de verantwoording over 2014. Daarna bespreken wij de verantwoording over 2015 (paragraaf 3.4.4) en 2016 (paragraaf 3.4.5).

Voor de verantwoording over 2014 heeft de fractie Hilversum1 het voorgeschreven format gebruikt, zo blijkt uit het document 'Verantwoording Fractieondersteuning 2014'. Het format is volgens de fractievoorzitter van Hilversum1 aangeleverd door de penningmeester van Hilversum1. Op het verantwoordingsformulier van Hilversum1 over 2014 staat inderdaad de naam van de penningmeester van Hilversum1 en het formulier is gedateerd op 13 oktober 2015 (zie bijlage III). Op het formulier is als ontvangen van de gemeente een bedrag van € 862,70 opgenomen. Daarnaast zijn de volgende kosten opgevoerd:

Kantoorbenodigdheden/ druk- en portokosten	€ 150
Vistaprint	€ 80,74
Bijeenkomst	€ 300
AK Media	€ 205,70
Bankkosten	€ 0,80
Webhosting	<u>€ 120,94</u>
TOTAAL	€ 878,75

Uit een memo van 13 januari 2016 van een medewerker van de griffie aan het presidium t.b.v. de vergadering 19 januari 2016, blijkt dat de verantwoording van de fractievergoeding 2014 niet volgens de vastgestelde termijnen afgehandeld is:

'Jaarlijks ontvangen de fracties een fractievergoeding waarover, eveneens jaarlijks, verantwoording afgelegd dient te worden. Vanwege personeelwisselingen bij de griffie is de verantwoording fractievergoeding 2014 niet volgens de in de fractie-ondersteuning vastgestelde termijnen afgehandeld. Hierdoor ontvangt u pas nu, de opmerkingen van de controller op de door de fracties geleverde verantwoording fractievergoeding 2014, zie bijlage.
(...)

Gevraagde besluitvorming presidium

(...)

3; de in Opmerkingen verantwoording fractievergoeding 2014 onder punt 3, t.a.v. Hilversum1 een keuze te maken uit de 4 voorgestelde opties.'

Uit de bijlage bij de memo waarin de opmerkingen ten aanzien van de verantwoording van de fractievergoedingen over 2014 per fractie zijn opgenomen, blijkt dat het presidium gevraagd wordt een

beslissing te nemen omtrent de verantwoording van Hilversum1, waarbij het presidium vier keuzemogelijkheden wordt voorgelegd:

'Hilversum1

Voorgeschreven format gebruikt.

Ontvangen € 1.150,27
Besteed € 878,75
 Saldo € 271,52

Het ontvangen voorschot over het 1^e kwartaal 2014 ad €287,57 is door Hilversum1 niet opgenomen in de verantwoording.

Van de opgegeven bestedingen van € 878,75 bestaat € 300 uit kosten t.b.v. bijeenkomsten en € 150 uit kantoorbenodigdheden, zonder achterliggende stukken; het lijken schattingen van de kosten. Er zullen ongetwijfeld kosten hiervoor zijn gemaakt, maar dit is dus niet te achterhalen via de aanlevering.

Vervolgens is onder representatie de aanschaf van 500 pennen opgevoerd voor een bedrag van € 205,70. In hoeverre dit valt binnen de versterking van de kaderstellende/controlerende rol van de raad is de vraag. Dit lijkt meer op zaken die voor propaganda- c.q. /verkiezingsdoeleinden gebruikt (kunnen) worden.

Volgens de letter van de verordening zal de fractie van Hilversum1 in ieder geval een bedrag aan de gemeente moeten retourneren. Immers, de gecontroleerde uitgaven, bedragen onder aftrek van bijeenkomsten /kantoorartikelen nog maar € 428,75 (opgave € 878,75 - € 450). Op basis hiervan zou er € 221,52 teruggestort moeten worden. Als ook de pennen buiten de reikwijdte vallen van de verordening moet ook deze € 205,70 worden teruggestort.

Op de volgende pagina staan 4 opties opgenomen. Optie 1 zijn de lasten zoals is aangeleverd. Optie 2 is correcties van de kosten bijeenkomsten en kantoorartikelen. Optie 3 is als optie 2 nu inclusief de correctie aanschaf pennen. Optie 4 is door vingers zien dat er geen stukken bijeenkomsten/kantoorartikelen, maar wel correctie pennen. Bij opties 2 en 3 volgt terugbetaling, bij optie 4 niet.

	Optie 1	Optie 2	Optie 3	Optie 4
<i>Bijdrage gemeente 2014</i>	1.150,27	1.150,27	1.150,27	1.150,27
<i>Ingediende verantwoording</i>	- 878,75	- 878,75	- 878,75	- 878,75
<i>Corr. Bijeenkomst./kant. art.</i>	0	450,00	450,00	0,00
<i>Correctie aanschaf pennen</i>	0		205,70	205,70
<i>Gecorrigeerd saldo:</i>	271,52	721,52	927,22	477,22
<i>(Maximale) reservering:</i>	- 271,52	- 500,00	- 500,00	- 477,22
<i>Terugstorten gemeente:</i>	0,00	221,52	427,22	0,00

Een nadere toelichting vanuit de fractie lijkt mij op zijn plaats, waarna Presidium standpunt kan bepalen.'

Uit het onderzoek blijkt dat bovengenoemde verantwoording op 19 januari 2016 in het presidium besproken. In het presidium zijn bepaalde kosten afgewezen, waarna de fractievoorzitter van Hilversum1 een gesprek met de griffier heeft aangevraagd. Het presidium is hiermee akkoord gegaan. De fractievoorzitter van Hilversum1 stuurt hierna nog op dezelfde dag een e-mail aan de voorzitter en de penningmeester van Hilversum1 over de verantwoording van de fractievergoeding van 2014 en de bespreking daarvan in het presidium van die avond:

'Ik heb vanavond een zeer onplezierige ervaring in het Presidium gehad.

Het betrof het agendapunt van de fractievergoedingen. De 1 na de ander viel over me heen dat het onduidelijk was hoe Hilversum1 zijn verantwoording had opgesteld. Je voldoet aan de verordening of niet. Er is geen tussenweg.

Ik heb met de griffier afgesproken dat we de onduidelijkheden in kaart brengen en aanpassen. Het kan niet bestaan dat H1 met een accountant in de ploeg op deze manier in de belangstelling komt te staan.

[voornaam voorzitter Hilversum1] pak dit aub zsm op. Pak de verordening en vul aan de hand daarvan de bedragen in. We kunnen hier als partij last mee krijgen'.

Op 21 januari 2016 beantwoordt de voorzitter van Hilversum1 deze e-mail met een korte reactie:

'Morgen kijk ik er naar'.

De fractievoorzitter van Hilversum1 verklaart dat de verantwoording van de fractievergoedingen over 2014 niet in orde was, omdat de kosten voor het gebruik van de accommodatie niet in de verantwoording waren opgenomen. Hij verklaart dat hij op dat moment de voorzitter en penningmeester van Hilversum1 heeft moeten herinneren aan de afspraak over de accommodatie en dat hij toen (begin 2016) de nota's voor het gebruik van de accommodatie in 2014 heeft opgesteld (zie paragraaf 3.3). Op de vraag waarom de accommodatiekosten eerder niet waren opgenomen in de verantwoording, antwoordt de fractievoorzitter Hilversum1 dat de voorzitter en penningmeester van Hilversum1 niet naar deze kosten hadden gevraagd.

De penningmeester van Hilversum1 stuurt op 19 februari 2016 de volgende reactie, waarin hij kenbaar maakt dat hij de verantwoording van de fractievergoeding over 2014 in orde heeft gemaakt:

'Ik heb de fractieverantwoording 2014 aangepast zoals gesproken.

Alle bescheiden bijgevoegd, ik denk dat dit het probleem definitief oplost na jullie gesprek met de griffie.

Laat even weten of ik dit nog doorstuur of dat [voornaam fractievoorzitter van Hilversum 1] of [voornaam voorzitter van Hilversum1] dit zelf doet.

(...)'

Bijgevoegd bij deze e-mail zit een nieuwe versie van het verantwoordingsformulier van de fractievergoedingen 2014 (zie bijlage IV). Zowel aan de kant van de inkomsten als aan de kant van de uitgaven zijn er veranderingen opgetreden. Bij de inkomsten is het voorschot over het eerste kwartaal toegevoegd en bij uitgaven zijn onder andere de kosten voor het gebruik van de accommodatie van de Joodse Gemeente Hilversum toegevoegd als kantoorkosten. Ook zijn de twee nota's (over 1° helft 2014 en 2° helft 2014) bijgevoegd als verantwoording van deze uitgaven. Het vernieuwde verantwoordingsformulier is uiteindelijk door de fractievoorzitter van Hilversum1 per e-mail verstuurd op 29 februari 2016 aan de griffier samen met de onderliggende facturen en nota's, waaronder de twee nota's van de Joodse Gemeente Hilversum:

'Ivm onze afspraak van heden, hier alvast wat nadere info'

Op 29 februari 2016 vindt ook het gesprek plaats tussen de griffier en de fractievoorzitter van Hilversum1 over de verantwoording over 2014. In dit gesprek levert de fractievoorzitter van Hilversum1 het volgende overzicht aan:

Fractiekosten Hilversum1 tot 31-12-2014		Banksaldo	€ 1.033,59- Inkomsten
	Uitgaven		
Vistaprint	€ 80,74	Gem. fractievergoeding 2014	
Staples Office center	€ 20,57	1 ste kwartaal	287,57
Bankkosten	€ 0,80	2 de 3 de 4 de kwartaal	€ 862,70
Kosten Website Hosting	€ 120,94		
AK Media t.b.v. representatie:	€ 205,70		
Representatiekosten:	€ 68,72		
Kantoorkosten Fractie:			
1 ste helft 2014	€ 405,00		
2 de helft 2014	€ 445,00		
Overige kantoor kosten	€ 456,39		
Werk/Thema avond:	€ 380,00		
	€ 2.183,86		€ 1.150,27

De griffier verklaart dat hij heeft gekeken of de nieuw opgevoerde uitgaven onder de verordening vallen. Hij verklaart dat een deel van de door Hilversum1 opgevoerde uitgaven en bijbehorende nota's en bonnen sowieso binnen de verordening vielen, en dus zijn te kwalificeren als rechtmatig gedane uitgaven. Dit gaat om de uitgaven die in de afbeelding zijn voorzien van een krul. De griffier verklaart dat het totaalbedrag van deze rechtmatig gedane uitgaven hoog genoeg is om niet toe te komen aan de reserveringsregeling, waardoor Hilversum1 geen geld hoefde terug te betalen aan de gemeente. Dit was volgens hem voldoende om het van de gemeente ontvangen bedrag te verantwoorden. Derhalve heeft hij de andere gedeclareerde kosten buiten beschouwing gelaten. De griffier voegt daaraan toe dat hij wist dat de fractie Hilversum1 een ruimte van de Joodse Gemeente Hilversum gebruikt voor vergaderingen, omdat hij daar zelf een keer naar toe is gegaan voor een afspraak met de fractie Hilversum1. De opgevoerde kosten voor de vergaderlocatie vond de griffier daarom volstrekt logisch. De griffier verklaart niet op de hoogte te zijn geweest van het feit dat de ingediende nota's van de Joodse Gemeente Hilversum niet betaald waren: de griffie was volgens hem niet op de hoogte van de afspraak dat de nota's pas aan het einde van de raadsperiode betaald zouden worden.

In het dossier treffen wij geen formele definitieve bevestiging aan van de goedkeuring van de verantwoording van de fractievergoeding 2014 van de fractie Hilversum1. Wel heeft de fractievoorzitter van Hilversum1 een e-mailconversatie tussen een medewerker van de griffie en de penningmeester van Hilversum1 overhandigd waarin de penningmeester van Hilversum1 op 27 april 2016 een e-mail van de medewerker van de griffie heeft doorgestuurd aan de fractievoorzitter en de voorzitter van Hilversum1, waaruit blijkt dat de fractievergoedingen over 2014 zijn goedgekeurd:

'Er is opdracht gegeven om de fractievergoeding 2016 over te maken aan Hilversum1 zonder aftrek van niet voldoende verantwoorde gelden uit 2014.

(..)

Hiermee is 2014 afgerond.

(...)

3.4.4 Verantwoording 2015

Op het verantwoordingsformulier van 2015 (zie bijlage V) is geen datum van indiening bij de gemeente opgenomen en staat de naam van de penningmeester van Hilversum1 bij handtekening / naam. Het

verantwoordingsformulier is volgens de griffie per e-mail verstuurd aan de griffie door de penningmeester van Hilversum1 op 25 juni 2016. Op het formulier is het voorschot van € 1.150,37 als inkomsten opgenomen en daarnaast zijn de volgende uitgaven opgevoerd:

Kantoorkosten, 1 ^o helft 2015	€ 718,00
Kantoorkosten, 2 ^o helft 2015	€ 980,00
TOTAAL	€ 1.698,00

De fractievoorzitter van Hilversum1 heeft op 6 juni 2016 een mail gestuurd aan de penningmeester van Hilversum1, met daarin als bijlage de twee nota's van de Joodse Gemeente Hilversum voor het gebruik van de accommodatie. Hij schrijft:

[naam penningmeester Hilversum1], bijgaand de nota's van de JGH v.w.b. de fractievergaderingen. Ik heb er wat meer opgenomen in de tweede helft i.v.m. de affaire rond [naam voorzitter Hilversum1].

Met betrekking tot het jaar 2015 is door de controller van de gemeente Hilversum een document opgesteld genaamd 'Verantwoording Fractieondersteuning 2015'. Hierin is opgenomen dat op basis van de ingediende stukken er met de fracties VVD en PvdA een verrekening met de gemeente moet plaatsvinden. Ten aanzien van de door Hilversum1 ingediende verantwoording staat hierin het volgende:

'Voorgescreven format is gebruikt. Er is geen datum op de verantwoording ingevuld.

Ontvangen	€ 1.150,27
Besteed	<u>€ 1.698,00</u>
Saldo	€ 547,73 -/-

Hilversum1 heeft alleen onder "kantoorkosten" de kosten voor 40x gebruik van een accommodatie (incl. koffie/koek) opgenomen.'

In de paragraaf 'Aanbevelingen en verantwoording 2016' staat onder de kop 'Inhoudelijk' met betrekking tot Hilversum1 het volgende:

'Qua verantwoording wordt het steeds vollediger, wat wel opvalt is dat de verantwoording van "kosten betalingsverkeer" bij vele fracties onvolledig is. (...) en tot slot heeft de fractie Hilversum1 helemaal geen bankkosten opgevoerd.'

3.4.5 Verantwoording 2016

Op het verantwoordingsformulier van 2016 (zie bijlage VI) is als datum van indiening bij de gemeente 13 oktober 2015 opgenomen en staat de naam van de penningmeester van Hilversum1 bij handtekening / naam. Het verantwoordingsformulier is volgens de griffie per e-mail verstuurd aan de griffie door de penningmeester van Hilversum1 op 31 januari 2017. Op het formulier is het voorschot van € 1.167,40 als inkomsten opgenomen en zijn de volgende uitgaven opgevoerd:

Huur en accommodatie en koffie en koek, 1 ^o helft 2016	€ 755,00
Huur en accommodatie en koffie en koek, 2 ^o helft 2016	€ 750,00
Webhosting	€ 54,45
Registratie domeinnaam	€ 12,10
TOTAAL	€ 1.571,55

In het dossier bevindt zich een e-mail van 30 januari 2017 van de fractievoorzitter van Hilversum1 aan de penningmeester van Hilversum1, waarin hij het volgende schrijft:

'[naam penningmeester van Hilversum1] bijgaand de nota's. Print ze even uit en scan ze dan opnieuw in en verstuur ze dan aan de griffie.'

Bij de e-mail zijn de nota's met nummers hc.2016023 en hc. 2017003 gevoegd. Dit betreffen de nota's over 2016. De e-mail is gestuurd vanaf een privé e-mailadres van de fractievoorzitter van Hilversum1.

Met betrekking tot het jaar 2016 is eveneens een document opgesteld genaamd 'Verantwoording Fractieondersteuning 2016'. Daarin is ten aanzien van de fractie Hilversum1 het volgende opgenomen:

'Het voorgeschreven format is gebruikt. In de verantwoording staat 13 oktober 2015 als datum ingediend bij gemeente, dat kan uiteraard niet kloppen.'

Reservering 2015	€ 0,00
Ontvangen 2016	€ 1.167,48
Verantwoord 2016	<u>€ 1.571,55</u>
Saldo 2016	€ -404,07

Reservering 2016 (mee naar 2017): € 0,00

Restitutie in 2017 € 0,00

Van de kosten webhosting ad € 54,45 en de registratie domeinnaam ad € 12,10 zijn geen facturen bijgevoegd. De overige verantwoording betreft alleen de huurkosten van 34 fractievergaderingen, deze kosten zijn al ruimschoots meer dan de ontvangen vergoeding, waarmee er van een reservering dan wel een te verrekenen bedrag geen sprake is.'

3.4.6 Verantwoordelijkheidsverdeling bij verantwoording fractievergoedingen

In de e-mail met de melding van de voorzitter en penningmeester van Hilversum1 schrijven zij ten aanzien van de verantwoordelijkheidsverdeling binnen de fractie Hilversum1 ten aanzien van de fractievergoedingen:

'(...) Dat was volgens de [fractievoorzitter van Hilversum1] een fractievoorzitters verantwoordelijkheid, waar niemand anders zich mee mocht bemoeien.'

'(...) Wij waren niet inhoudelijk betrokken bij de declaratie. In de presidium vergadering daarover heeft de [fractievoorzitter van Hilversum1] het in ieder geval bij sommigen laten voorkomen alsof de heren [penningmeester van Hilversum1] en [voorzitter van Hilversum1] betrokken waren bij die declaraties. Dit beschouwen wij als niet integer gedrag van [voorzitter van Hilversum1], omdat de [fractievoorzitter van Hilversum1] ons expliciet buiten de declaraties heeft gehouden en zo een verkeerde voorstellen van zaken suggereerde.'

De fractievoorzitter van Hilversum1 verklaart dat hij zich niet met de verantwoording van de fractievergoeding heeft bemoeid. Hij verklaart dat de penningmeester van Hilversum1 zichzelf in 2014 als contactpersoon voor de verantwoording van de fractievergoedingen heeft aangemeld en dat al het contact hierover daarna via de penningmeester van Hilversum1 is verlopen. Hij verklaart voorts dat de penningmeester van Hilversum1 de enige is die inzicht heeft in, en toegang heeft tot, de bankrekening van de partij. Afschriften van de bankrekening hebben wij, vanwege het niet kunnen plaatsvinden van een interview met de penningmeester, niet kunnen inzien. De voormalig fractiemedewerker verklaart dat over de verantwoordelijkheid met betrekking tot de fractievergoedingen in de fractievergadering is gesproken en deze verantwoordelijkheid bij de fractievoorzitter van Hilversum1 lag. Volgens de voormalig fractiemedewerker delegeerde de fractievoorzitter deze verantwoordelijkheid aan de penningmeester van Hilversum1 die de contacten met de griffie onderhield over de fractievergoedingen. De fractiemedewerker verklaart dat de verantwoordelijkheid voor de fractievergoedingen bij de penningmeester van Hilversum1 lag.

In het gesprek met BING overhandigt de fractievoorzitter van Hilversum1 ter ondersteuning van zijn stelling dat de verantwoordelijkheid voor de fractievergoedingen bij de penningmeester van Hilversum1 lag, een

e-mail van 19 augustus 2014 van de penningmeester van Hilversum1 aan een administratief medewerker van de bestuursondersteuning, die toen administratieve taken uitvoerde voor de griffie, waaronder de declaraties voor de fractievergoedingen. In deze e-mail stuurt de penningmeester van Hilversum1 de gegevens van de fractie Hilversum1 ten behoeve van de fractievergoedingen, waaronder het rekeningnummer waarop de fractievergoeding gestort wordt. De fractievoorzitter van Hilversum1 verklaart dat dit het rekeningnummer van de politieke vereniging Hilversum1 betreft.

'Hierbij de gegevens van onze lokale partij Hilversum1

(...)

- 1. Fractienaam: Hilversum1*
- 2. KvK nummer: [KvK nummer politieke vereniging Hilversum1]*
- 3. Adres: [adres politieke vereniging Hilversum1]*
- 4. Postcode/woonplaats: [postcode adres politieke vereniging Hilversum1]*

En het Ibannummer: [ibannummer rekening Politieke Vereniging Hilversum1].'

Daarnaast heeft de fractievoorzitter van Hilversum1 een e-mailwisseling tussen een medewerker van de griffie en de penningmeester overhandigd, waaruit blijkt dat de medewerker van de griffie de penningmeester van Hilversum1 benaderd met vragen over de fractievergoedingen:

'Volgens mijn administratie heeft Hilversum1 de verantwoording fractievergoeding 2015 nog niet ingeleverd.

Wil je zo vriendelijk zijn mij te informeren naar de status.

Alvast bedankt,'

Volgens de fractievoorzitter van Hilversum1 heeft de voorzitter van Hilversum1 zich met name in 2014 met de fractievergoeding bezig gehouden. De fractievoorzitter van Hilversum1 overhandigt in het gesprek met BING een geprinte versie van een e-mail van 21 januari 2016 van hem aan de griffier met daarin de melding dat de voorzitter van Hilversum1 door de fractievoorzitter van Hilversum1 gevraagd is om de verantwoording van de fractievergoeding over 2014 door te lichten en in lijn te brengen met de verordening:

'Ik heb onze accountant [naam voorzitter van Hilversum1] gevraagd om deze verantwoording door te lichten en in lijn te brengen met de verordening.

Je kunt op korte termijn een aangepaste versie tegemoet zien.

3.5 Overige verklaringen en reflectie

Volgens de fractievoorzitter van Hilversum1 is de huidige situatie ontstaan uit rancune. Hij refereert daarbij aan interne perikelen, die binnen de fractie Hilversum1 hebben plaatsgevonden. Ook de fractiemedewerker van Hilversum1 beschrijft dat de melding gebaseerd is op rancune. De fractievoorzitter van Hilversum1 en zowel de fractiemedewerker als de voormalig fractiemedewerker van Hilversum1 verklaren dat binnen de partij reuring is geweest nadat berichtgeving in de media was verschenen over een bedreiging c.q. steekincident met betrekking tot de voorzitter van Hilversum1.

Voorts verklaren zowel de fractievoorzitter van Hilversum1 als de fractiemedewerker en voormalig fractiemedewerker van Hilversum1 over een incident waarbij de voorzitter van Hilversum1 eind 2016 in een commissievergadering tegen de voorzitter van die commissie is uitgevallen. De griffier verklaart eveneens over ditzelfde incident. De fractievoorzitter van Hilversum1 verklaart dat hij de voorzitter van Hilversum1 vervolgens naar aanleiding van dit incident als fractiemedewerker heeft afgemeld, maar dat hij wel als voorzitter van de vereniging Hilversum1 aanbleef.

Naar eigen zeggen wist de fractievoorzitter van Hilversum1 op dat moment dat de voorzitter van Hilversum1 'oorlog zou gaan voeren'. De fractievoorzitter van Hilversum1 verklaart dat hij zich ernstig beschadigd voelt en dat er misbruik is gemaakt van zijn vertrouwen. Hij vindt de afdaling naar dit niveau vreselijk. Hij

verklaart dat hij met de kennis van nu, met betrekking tot de afspraken over het gebruik van de accommodatie, anders zou hebben gehandeld.

In reactie op de conceptbevindingen, maakt de fractievoorzitter van Hilversum1 zijn visie op de melding kenbaar:

'Ik heb in de afgelopen vijf maanden dat deze zaak nu loopt ruimschoots de gelegenheid gehad om met een helikopterview deze zaak te bekijken en daarbij kom ik op basis van feiten tot de volgende conclusie;

De fractie (ondergetekende) heeft willen voldoen aan het verzoek van de fractiemedewerkers om een alternatieve vergaderruimte te realiseren.

Ik heb daarvoor een relatie uit mijn netwerk benaderd en verzocht om medewerking (JGH).

Het bestuur van de JGH heeft ingestemd met het gebruik van haar accommodatie door de fractie H1.

Over de voorwaarden waaronder dit zou kunnen plaatsvinden zijn afspraken gemaakt nl. vergoeding die jaarlijks gefactureerd wordt, het gebruik geldt uitsluitend voor deze raadsperiode, de gefactureerde bedragen voor het gebruik worden in 1 keer afgerekend aan het einde van deze raadsperiode.

[naam fractievoorzitter van Hilversum1] heeft uit hoofde van zijn contractuele verplichtingen jegens de JGH, de nota's namens de JGH opgesteld en is daartoe gemachtigd (overeenkomst JGH/S.I.J.E. G&V)

Om het transparant te houden en het risico van een 'pettendiscussie' te voorkomen heb ik de werkzaamheden m.b.t. de verantwoording van de fractievergoedingen richting de gemeente Hilversum gedelegeerd aan 2 fractiemedewerkers t.w. [naam penningmeester van Hilversum1] en [naam voorzitter van Hilversum1].

Dat beide heren van meet af aan betrokken zijn geweest bij deze verantwoording staat vast.

Ik heb bijeenkomsten van H1 nauwgezet vastgelegd en vervolgens in de facturering namens de JGH in rekening gebracht. Daarbij rekening houdend met de afspraken op dit punt en de verschillende verantwoordelijkheden.

Fiscaal zijn de door de vereniging aan mij verstrekte schenkingsbewijzen niet gebruikt.

De fractie functioneert zelfstandig en los van het bestuur van een vereniging. De fractie is niet verantwoordelijk voor de administratie van de vereniging.'

4. Conclusie

In onderhavige rapportage is verslag gedaan van het onderzoek naar het geheel van bevoegdheden, taken en verantwoordelijkheden met betrekking tot het indienen van declaraties door de fractie Hilversum1 ten behoeve van de ontvangen fractievergoedingen, in het bijzonder naar het indienen van de nota's van de Joodse Gemeente Hilversum. In het onderzoek is meegenomen welke bevoegdheden er zijn ten aanzien van de rekening(en) waarop de fractievergoedingen zijn ontvangen. Ten aanzien van de nota's van de Joodse gemeente Hilversum aan de fractie Hilversum1 is conform opdracht specifiek gekeken naar:

- 1) Wat de juridische grondslag is voor het in rekening brengen van de accommodatiekosten (huur en catering) door de Joodse gemeente Hilversum.
- 2) Welke afspraken zijn gemaakt over de hoogte van de accommodatiekosten en de betalingstermijn van de nota's, alsmede wanneer, hoe en tussen wie die afspraken gemaakt zijn.
- 3) Wat de rol van de fractievoorzitter van Hilversum1 is bij het opstellen van de nota's, en daar de overeenkomst tussen de Joodse gemeente Hilversum en de Stichting Instandhouding Joods Erfgoed Gooi & Vechtstreek bij te betrekken.
- 4) Hoe vaak de fractie Hilversum1 in de jaren 2014, 2015 en 2016 in de accommodatie van de Joodse gemeente Hilversum heeft vergaderd.
- 5) Wanneer de nota's over de jaren 2014, 2015 en 2016 naar de fractie Hilversum1 zijn gezonden.

In dit concluderende hoofdstuk beantwoorden wij bovengenoemde onderzoeksvragen. We beschrijven eerst de relevante regelgeving omtrent de fractievergoedingen (paragraaf 4.1), waarna wij ingaan op de bevoegdheden, taken en verantwoordelijkheden bij het indienen van de fractievergoedingen door

Hilversum1 (paragraaf 4.2). In paragraaf 4.3 beantwoorden wij de vragen omtrent de nota's van de Joodse Gemeente Hilversum aan de fractie Hilversum1.

Wij merken hierbij volledigheidshalve op dat het geven van een oordeel in hoeverre de fractie Hilversum1 integer heeft gehandeld, door de nota's van de Joodse gemeente Hilversum op deze wijze aan de gemeente te overleggen ter verantwoording van de ontvangen fractiegelden, niet tot de opdracht van BING behoort. Ons rapport dient de informatie te bevatten op grond waarvan dat oordeel kan worden gevormd.

4.1 Regelgeving fractievergoedingen

De regels omtrent de fractievergoedingen zijn vastgelegd in de Verordening op de fractieondersteuning 2010. Daarin is opgenomen dat de fracties een bijdrage ontvangen als tegemoetkoming in de kosten voor het functioneren van de fractie en de fracties deze bijdrage mogen besteden om hun volksvertegenwoordigende, kaderstellende en controlerende rol te versterken:

Artikel 1 Financiële bijdrage

1. De fracties, zoals bedoeld in artikel 9 van het 'Reglement van orde voor de vergaderingen van de gemeenteraad van Hilversum', ontvangen jaarlijks een financiële bijdrage als tegemoetkoming in de kosten voor het functioneren van de fractie.

Artikel 2 Besteding

1. Fracties besteden de bijdrage om hun volksvertegenwoordigende, kaderstellende en controlerende rol te versterken.

In het tweede lid van artikel 2 wordt toegelicht welke uitgaven gezien worden als rechtmatig onder de fractievergoeding en in het derde lid welke uitgaven als niet rechtmatig worden gezien. Indien over bestedingen onduidelijkheid bestaat kan contact worden opgenomen met de griffie krachtens artikel 2 lid 4 van de Verordening. De fracties zijn verplicht een opgave te overhandigen van de bestedingen met daarbij de onderliggende bewijsstukken. De gemeente gaat daarbij, volgens de griffier, uit van een kasstelsel, wat inhoudt dat de verantwoorde uitgaven ook daadwerkelijk gedaan moeten zijn in het jaar waarover de verantwoording is ingediend. De griffier verklaart dat het niet is toegestaan om kostenreserveringen op de verantwoording op te nemen; alleen de uitgaven die daadwerkelijk in het betreffende jaar zijn gemaakt kunnen worden verantwoord. Hij verklaart dat dit niet letterlijk in de verordening staat, maar wel uit de systematiek blijkt. In dit verband is artikel 1 lid 7 relevant: Indien een fractie meer dan € 500 overhoudt van de door de gemeente verstrekte bijdrage over één jaar, dan dient het overige te worden teruggestort naar de gemeente.

'Artikel 1 Financiële bijdrage

(...)

4. De fracties stellen uiterlijk 15 februari van elk jaar een opgave van de bestedingen ten laste de bijdrage van gemeentewege in het voorgaande kalenderjaar met daarbij de onderliggende bewijsstukken in handen van de voorzitter van de raad. Deze stelt op zijn beurt deze opgaven in handen van de controller van de Dienst Bestuur. Ten behoeve van een eventuele controle bewaren de fracties bewijsstukken van de uitgaven.

(...)

6. Uitgaven die in strijd zijn met de verordening of waarvan de bewijsstukken ontbreken worden teruggevorderd.

7. Indien het positieve saldo van de van de gemeente ontvangen bijdrage minus de rechtmatig gedane uitgaven in een jaar meer dan € 500,- euro bedraagt, wordt het overige door de fractie teruggestort naar de gemeente.'

4.2 Verantwoording fractievergoedingen Hilversum1

De fractie Hilversum1 heeft zowel in 2014, 2015 als 2016 een fractievergoeding van de gemeente ontvangen op het rekeningnummer dat daarvoor door de penningmeester van Hilversum1 per e-mail van 19 augustus 2014 aan de griffie is verstrekt. Uit het dossier blijkt dat deze rekening op naam van de Politieke Vereniging Hilversum1 staat. De fractievoorzitter van Hilversum1 verklaart dat hij geen beschikking heeft over deze rekening en dat de penningmeester van Hilversum1 de enige is die inzicht heeft in, en

toegang heeft tot deze rekening. Doordat er geen interview heeft kunnen plaatsvinden met de penningmeester van Hilversum1 hebben wij dit niet kunnen verifiëren.

De fractie Hilversum1 heeft over zowel 2014, 2015 als 2016 een verantwoordingsformulier ter verantwoording van de bestedingen van de fractievergoedingen ingediend aan de hand van het daarvoor opgestelde sjabloon. Deze formulieren zijn, op de aangepaste versie over 2014 na, door de penningmeester van Hilversum1 verstuurd aan de griffie. Onder alle verantwoordingsformulieren staat eveneens de naam van de penningmeester van Hilversum1. Over 2014 is een tweede aangepaste versie van het verantwoordingsformulier opgesteld door de penningmeester van Hilversum1, die vervolgens door de fractievoorzitter van Hilversum1 is verstuurd naar de griffier in voorbereiding op hun gesprek op 29 februari 2016, over de verantwoording van de fractievergoeding over 2014.

Uit artikel 1 van de Verordening op de fractieondersteuning blijkt dat de verantwoording van de fractievergoedingen de primaire verantwoordelijkheid is van de fractie als bedoeld in artikel 9 van het 'Reglement van orde voor de vergaderingen van de gemeenteraad van Hilversum1'. In casu is dit de fractievoorzitter van Hilversum1. De fractievoorzitter van Hilversum1 verklaart in het onderzoek dat hij zich niet met de verantwoording van de fractievergoedingen heeft bezig gehouden, maar dat dit voornamelijk door de penningmeester van Hilversum1 is gedaan. In de melding heeft de penningmeester van Hilversum1 aangegeven niet inhoudelijk betrokken te zijn geweest bij de ingediende declaraties en dat de fractievoorzitter van Hilversum1 hem en de voorzitter van Hilversum1 expliciet buiten de declaraties van de fractievergoedingen heeft gehouden. Uit het dossieronderzoek komt naar voren dat de penningmeester van Hilversum1 wel betrokkenheid heeft gehad bij de fractievergoedingen. De penningmeester heeft immers de gegevens van de fractie Hilversum1 ten behoeve van de fractievergoedingen ingediend bij de griffie, hij heeft de verantwoordingsformulieren – op de aangepaste versie over 2014 na – per e-mail opgestuurd aan de griffie, zijn naam staat onder alle verantwoordingsformulieren en een medewerker van de griffie heeft de penningmeester van Hilversum1 in 2016 benaderd voor de verantwoording over 2015, omdat deze niet tijdig was aangeleverd.

4.3 Nota's Joodse Gemeente Hilversum

Bij de verantwoording van de bestedingen in het kader van de fractievergoedingen over 2014, 2015 en 2016 zijn nota's van de Joodse Gemeente Hilversum aan de fractie Hilversum1 ingediend voor het gebruik van een vergaderaccommodatie van de Joodse Gemeente Hilversum. Uit de, door de controller opgestelde *Verantwoording Fractieondersteuning* over de jaren 2014, 2015 en 2016 blijkt dat deze nota's geaccepteerd zijn als rechtmatige uitgaven onder de fractievergoeding. Het onderzoek heeft zich in het bijzonder gericht op deze nota's, omdat onduidelijkheid is ontstaan over de juistheid van het accepteren van deze nota's als rechtmatig gedane uitgaven onder de fractievergoeding.

Rol fractievoorzitter Hilversum1 bij opstellen nota's Joodse Gemeente Hilversum

De fractievoorzitter heeft verklaard dat hij de nota's voor het gebruik van de accommodatie van de Joodse Gemeente Hilversum over 2014, 2015 en 2016 zelf heeft opgesteld. Dit heeft hij gedaan in zijn hoedanigheid als voorzitter van de Stichting Instandhouding Joods Erfgoed Gooi & Vechtstreek (hierna de Stichting). Volgens zowel de fractievoorzitter van Hilversum1 als de voorzitter van de Joodse Gemeente Hilversum verrichtte de fractievoorzitter van Hilversum1 diverse werkzaamheden voor de Joodse Gemeente Hilversum als voorzitter van de Stichting. In 2015 hebben zij besloten deze werkzaamheden te formaliseren in een overeenkomst die op 1 september 2015 is gesloten tussen de Stichting en de Joodse Gemeente Hilversum. In deze overeenkomst is opgenomen welke taken de voorzitter van de Stichting verricht voor de Joodse Gemeente Hilversum. De onderzoekers van BING hebben deze overeenkomst ingezien; het opstellen van nota's voor de Joodse Gemeente Hilversum past in de daarin beschreven opdracht. De fractievoorzitter van Hilversum1 heeft zijn nevenfunctie als voorzitter van de Stichting bij de start van zijn raadsperiode gemeld. Dit blijkt uit het overzicht van nevenfuncties van de raadsleden 2014 – 2018 dat in augustus 2014 is opgesteld en aan BING ter beschikking is gesteld. Hierin staat bij de naam van de fractievoorzitter van Hilversum1 als nevenfunctie *Voorzitter Stichting Instandhouding Joods Erfgoed Gooi & Vechtstreek*. Er wordt geen verdere omschrijving gegeven van deze nevenfunctie.

Juridische grondslag en afspraken omtrent accommodatie Joodse Gemeente Hilversum

Uit de interviews blijkt dat de fractie Hilversum1 na de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2014 een vergaderruimte toegewezen heeft kregen in de kelder van het raadhuis in Hilversum. De gehele fractie (fractievoorzitter en fractiemedewerkers van Hilversum1) vond dit geen goede plek om te vergaderen. Daarom is besloten om elders een locatie te zoeken om te vergaderen. De fractievoorzitter van Hilversum1 verklaart daarop contact gezocht te hebben met de voorzitter van Joodse Gemeente Hilversum om te vragen of de fractie Hilversum1 gebruik mocht maken van de accommodatie van de Joodse Gemeente Hilversum. De voorzitter van de Joodse Gemeente Hilversum en de fractievoorzitter van Hilversum1 verklaren elkaar goed te kennen vanwege eerdere samenwerkingen. Volgens de voorzitter van de Joodse Gemeente Hilversum wordt de accommodatie van de Joodse Gemeente Hilversum niet verhuurd aan externen om te vergaderen, maar heeft hij een uitzondering gemaakt voor de fractie Hilversum1 vanwege de goede band met de fractievoorzitter van Hilversum1. Volgens zowel de fractievoorzitter van Hilversum1 als de voorzitter van de Joodse Gemeente Hilversum hebben zij een mondelinge afspraak gemaakt voor het gebruik van de accommodatie voor vergaderingen van de fractie Hilversum1. Voor het gebruik heeft de voorzitter van de Joodse Gemeente Hilversum een bedrag gevraagd om de kosten te kunnen dekken. Een exact bedrag is niet afgesproken: de fractievoorzitter van Hilversum1 heeft zelf, in zijn hoedanigheid als voorzitter van de Stichting, het bedrag bepaald. In 2014 was dit € 20 per vergadering en in 2015 en 2016 € 35 per vergadering, zo blijkt uit de nota's. Over deze verhoging verklaart de fractievoorzitter van Hilversum1 dat hij dit heeft gedaan omdat de accommodatie op een gegeven moment te pas en te onpas werd gebruikt vanwege perikelen binnen de partij Hilversum1. De fractievoorzitter van Hilversum1 en de voorzitter van de Joodse Gemeente Hilversum hebben volgens hen beider verklaringen mondeling afgesproken dat de kosten voor het gebruik van de accommodatie aan het eind van de raadsperiode (maart 2018) in één keer zouden worden betaald. Geen van de mondeling gemaakte afspraken omtrent het gebruik van de accommodatie is schriftelijk vastgelegd. Zowel de fractievoorzitter van Hilversum1 als de voorzitter van de Joodse Gemeente Hilversum verklaart dat de nota's voor het gebruik van de accommodatie van de Joodse Gemeente Hilversum over 2014, 2015 en 2016 tot op heden niet zijn betaald door de fractie Hilversum1, vanwege de afspraak dat deze nota's in één keer aan het einde van de raadsperiode worden betaald.

Zowel de voorzitter van de Joodse Gemeente Hilversum als de fractievoorzitter van Hilversum1 verklaart dat zij deze afspraken onderling en mondeling gemaakt hebben, waarbij niemand anders aanwezig was. De voorzitter van de Joodse Gemeente Hilversum verklaart het wel besproken te hebben met zijn medebestuurders en de fractievoorzitter van Hilversum1 heeft de afspraken naar eigen zeggen verteld aan de fractiemedewerkers (waaronder de voorzitter en de penningmeester van Hilversum1). Dit wordt ten dele ondersteund door de (voormalig) fractiemedewerkers. De voormalig fractiemedewerker heeft notulen bijgehouden van de fractievergaderingen. In deze notulen is alleen het besluit om te vergaderen bij de accommodatie van de Joodse Gemeente Hilversum beschreven. Dit besluit werd volgens de (voormalig) fractiemedewerkers en de fractievoorzitter, fractie breed gedragen. Daarnaast waren alle fractiemedewerkers, volgens deze voormalig fractiemedewerker, alleen op de hoogte van het feit dat er kosten verbonden waren aan het gebruik van de accommodatie. Hoeveel dit was en wanneer betaald moest worden is volgens deze voormalig fractiemedewerker niet besproken in de fractievergadering. Een huidig fractiemedewerker verklaart wel op de hoogte te zijn van de afspraak dat er aan het einde van de raadstermijn betaald wordt. Dit komt doordat hij, naar eigen zeggen als kascommissielid betrokken is geweest bij de ALV van Politieke Vereniging Hilversum1 in juni 2016. Hij heeft als kascommissielid zowel de betaling van de fractievergoeding door de gemeente op de rekening van de Politieke Vereniging Hilversum1 gezien, als de nota's van de Joodse Gemeente Hilversum voor het gebruik van de accommodatie over 2015. Deze stukken zijn hem, naar eigen zeggen, fysiek voorgelegd een uur voor de ALV.

Indiening nota's voor gebruik van accommodatie

Op de eerste verantwoording van de fractievergoedingen over 2014 zijn geen nota's van de Joodse Gemeente Hilversum opgenomen. De fractievoorzitter van Hilversum1 verklaart dat hij in het presidium van 19 januari 2016 er op is geweest dat de verantwoording van de fractievergoedingen over 2014 niet in orde is. Dat hier pas in januari 2016 over gesproken wordt, komt door diverse wisselingen binnen de griffie waardoor de beoordeling van de verantwoordingen van de fractievergoedingen over 2014 is blijven liggen.

De fractievoorzitter van Hilversum1 verklaart dat hij op dat moment de voorzitter en penningmeester van Hilversum1 heeft herinnerd aan de afspraak over de accommodatie en dat hij toen (begin 2016) de nota's voor het gebruik van de accommodatie in 2014 heeft opgesteld, waarna hij de nota's aan de penningmeester van Hilversum1 heeft gestuurd. Dit moet ergens tussen 19 januari 2016 (datum presidium) en 19 februari 2016 zijn geweest. Op 19 februari 2016 stuurt de penningmeester van Hilversum1 namelijk de aangepaste verantwoording van de fractievergoedingen over 2014, inclusief ondersteunende nota's waaronder de twee nota's van de Joodse Gemeente Hilversum aan de fractievoorzitter en voorzitter van Hilversum1. De fractievoorzitter van Hilversum1 stuurt deze bestanden vervolgens op 29 februari 2016 door aan de griffier ter voorbereiding van hun gesprek later die dag. In het presidium van 19 januari 2016 is namelijk afgesproken dat de fractievoorzitter van Hilversum1 de verantwoording van de fractievergoeding over 2014 in orde maakt en dit vervolgens bespreekt en afstemt met de griffier. Dit gesprek heeft plaatsgevonden op 29 februari 2016, waarin de verantwoording van de fractievergoeding over 2014 is goedgekeurd. Dit wordt bevestigd in een e-mail van een medewerker van de griffie van 27 april 2016 aan de penningmeester van Hilversum1.

Bij de verantwoording van de fractievergoedingen over 2015 zijn wederom twee nota's opgenomen van de Joodse Gemeente Hilversum voor het gebruik van de accommodatie. Deze nota's zijn op 6 juni 2016 door de fractievoorzitter van Hilversum1 per e-mail gestuurd aan de penningmeester van Hilversum1. De penningmeester van Hilversum1 heeft het verantwoordingsformulier tezamen met de nota's op 25 juni 2016 per e-mail verstuurd aan de griffie. Ook bij de verantwoording van de fractievergoedingen over 2016 zijn twee nota's opgenomen van de Joodse Gemeente Hilversum voor het gebruik van de accommodatie. Deze zijn op 30 januari 2017 per e-mail door de fractievoorzitter van Hilversum1 verstuurd aan de penningmeester van Hilversum1. De penningmeester van Hilversum1 heeft het verantwoordingsformulier tezamen met de nota's op 31 januari 2017 per e-mail doorgestuurd naar de griffie.

Opvallend is dat de nota's in 2014 en 2015 een nummering hebben meegekregen die doet vermoeden dat de nota's passen in een systematiek van andere nota's in die twee jaren die door de Joodse Gemeente Hilversum zijn verstuurd, terwijl deze nota's later (namelijk begin en halverwege 2016) zijn opgesteld. De fractievoorzitter verklaart desgevraagd tot twee keer toe dat hij geen inzicht kan geven in de administratie van de Joodse Gemeente Hilversum en dat de nota's zijn voorzien van het jaartal waarin de diensten zijn verleend gevolgd door een correspondentienummer. Daarnaast verklaart hij dat de nota's vooralsnog niet zijn opgenomen in de administratie van de Joodse Gemeente Hilversum, vanwege de getroffen betalingsregeling (betaling einde raadsperiode). Op de nota's over 2015 en 2016 staat verder met pen *akkoord/afgehandeld* geschreven met een datum (en een paraaf). Bij de nota's over 2015 ligt deze datum voor de datum waarop de nota's zijn gedateerd en waarop zij zijn opgesteld. De penningmeester van Hilversum1 heeft per e-mail van 13 april jl. tijdens het vooronderzoek door de gemeente Hilversum laten weten dat hij deze parafen heeft gezet. Daarnaast geeft hij in deze e-mail aan dat hij de parafen heeft gezet omdat de fractievoorzitter had aangegeven dat hij de nota's reeds in privé heeft betaald. De genoteerde data bij de paraaf zijn, volgens de penningmeester van Hilversum1 de data die door de fractievoorzitter van Hilversum1 zijn opgegeven als datum waarop hij de nota's reeds heeft betaald. De fractievoorzitter van Hilversum1 ontkent dat hij nota's in privé heeft betaald, maar verklaart wel dat hij de toezegging heeft gedaan de kosten voor het gebruik van de accommodatie over het jaar 2015 te sponsoren. Hij verklaart dat dit bedrag (€ 1.698) verrekend wordt bij de eindafrekening met de Joodse Gemeente Hilversum in 2018. Hij benadrukt dat hij alleen heeft toegezegd de kosten voor het gebruik van de accommodatie over het jaar 2015 te sponsoren, niet over de overige jaren. Het bedrag á € 1.698 is ook opgenomen op een fiscaal schenkingsbewijs voor de fractievoorzitter van Hilversum1, opgesteld door de penningmeester van Hilversum1.

Frequentie vergaderingen Hilversum1

De fractievoorzitter van Hilversum1 verklaart dat hij zelf bijhield hoe vaak de fractie Hilversum1 heeft vergaderd bij de accommodatie van de Joodse Gemeente Hilversum. De voorzitter van de Joodse Gemeente Hilversum verklaart dat hij dit niet heeft bijgehouden, maar volledig heeft overgelaten aan de fractievoorzitter van Hilversum1 in zijn hoedanigheid als voorzitter van de Stichting. Volgens de nota's is de accommodatie in 2014 31 keer gebruikt en in 2015 en 2016 respectievelijk 40 en 34 keer. Op het overzicht dat door de fractievoorzitter van Hilversum1 is bijgehouden en waarop de data van de vergaderingen zijn

opgenomen, liggen deze aantallen hoger, te weten 38 keer in 2014, 54 keer in 2015 en 48 keer in 2016. De fractievoorzitter verklaart hierover dat hij als voorzitter van de Stichting, coulance heeft betracht bij het in rekening brengen van de kosten voor het gebruik van de accommodatie bij de fractie Hilversum1: hij heeft niet alle momenten in rekening gebracht omdat hij, naar eigen zeggen, vond dat er sprake moest zijn van een serieus gebruik van de accommodatie. Naast de fractievoorzitter heeft een voormalig fractiemedewerker, in zijn rol als secretaris van de fractie, bijgehouden hoeveel officiële vergaderingen er gehouden zijn met de gehele fractie bij de accommodatie van de Joodse Gemeente Hilversum. Dit waren er volgens hem circa 30 in 2014 en 2015 en circa 36 in 2016. Daarnaast waren er volgens hem circa 10 ad-hoc bezoeken per jaar.

JOODSE GEMEENTE HILVERSUM

Hilversum, 2-07-2014

Fractie Hilversum1

Nota:

Notanummer: hc.2014042

Datum: 10-03-2014 t/m 30-06-2014

Betreft: 15x gebruik accommodatie t.b.v. fractieverg.

- Huur accommodatie	€ 300
- Catering: koffie & koek	- 105

Totaal	€ 405
	=====

Wij verzoeken u bovengenoemd totaal bedrag binnen 30 dagen over te maken onder vermelding van het notanummer.

JOODSE GEMEENTE HILVERSUM

Hilversum, 7-01-2015

Fractie Hilversum1

Nota:

Notanummer: hc.2015002

Datum: 7-07-2014 t/m 29-12-2014

Betreft: 16x gebruik accommodatie t.b.v. fractieverg.

- Huur accommodatie	€ 320
- Catering: koffie & koek	- 125

Totaal	€ 445
	=====

Wij verzoeken u bovengenoemd totaal bedrag binnen 30 dagen over te maken onder vermelding van het notanummer.

JOODSE GEMEENTE HILVERSUM

Hilversum, 4-02-2014

Fractie Hilversum1

Nota:

Notanummer: hc.2014014
Datum: 27-01-2014
Betreft: Thema avond Fractie Hilversum1

- Huur accommodatie	€ 125
- Huur geluidsinstallatie en projector	- 80
- Catering: 40x koffie	€ 60
23x wijnW	€ 46
11x wijnR	€ 22
- Div.snacks en non.alc.	€ 47
	- 175
Totaal	€ 380
	=====

Wij verzoeken u bovengenoemd totaal bedrag binnen 30 dagen over te maken onder vermelding van het notanummer.

JOODSE GEMEENTE HILVERSUM

Hilversum, 21-07-2015

Fractie Hilversum 1

NOTA:

Notanummer: hc.2015037

Datum : 05-01-2015 t/m 06-07-2015

Betreft : 17x gebruik accommodatie t.b.v. fractie Hilversum1

- Huur accommodatie	á	€35	=€ 595
- Catering: koffie & koek			= - 123
Totaal			<u>€ 718,-</u> =====

Wij verzoeken u bovengenoemd bedrag binnen 30 dagen over te maken onder vermelding van het notanummer

AFGEHANDELD 13-07-2015

JOODSE GEMEENTE HILVERSUM

Hilversum, 18-01-2016

Fractie Hilversum 1

NOTA:

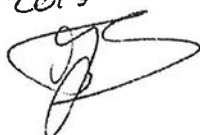
Notanummer: hc.2016005

Datum : 10-08-2015 t/m 14-12-2015

Betreft : 23x gebruik accommodatie t.b.v. fractie Hilversum1

- Huur accommodatie	á	€35	=€ 805
- Catering: koffie & koek			= - 175
Totaal			<u>€ 980,-</u> =====

Wij verzoeken u bovengenoemd bedrag binnen 30 dagen over te maken onder vermelding van het notanummer

Afgehandeld 21-12-2015

JOODSE GEMEENTE HILVERSUM

Hilversum, 14-07-2016

Fractie Hilversum 1

NOTA:

Notanummer: hc.2016023

Datum : 04-01-2016 t/m 04-07-2016

Betreft : 18x gebruik accommodatie t.b.v. fractie Hilversum1

- Huur accommodatie	á	€35	= € 630
- Catering: koffie & koek			= - 125

Totaal		€ 755
---------------	--	--------------

Wij verzoeken u bovengenoemd bedrag binnen 30 dagen over te maken onder vermelding van het notanummer

AKKOORD/AFGEHANDELD
7-8-2016

JOODSE GEMEENTE HILVERSUM

Hilversum, 12-01-2017

Fractie Hilversum 1

NOTA:

Notanummer: hc.2017003

Datum : 11-08-2016 t/m 12-12-2016

Betreft : 16x gebruik accommodatie t.b.v. fractie Hilversum1

- Huur accommodatie	à	€35	= € 560
- Catering: koffie & koek			= - 190
Totaal			<u><u>€ 750</u></u>

Wij verzoeken u bovengenoemd bedrag binnen 30 dagen over te maken onder vermelding van het notanummer

AKKOORD/AFGEHANDELD
20-1-2017

ONTVANGEN 22 MRT 2017

JOODSE GEMEENTE HILVERSUM

Fractie Hilversum 1

Hilversum, 21-03-2017

Betreft: reminder

Geachte heer

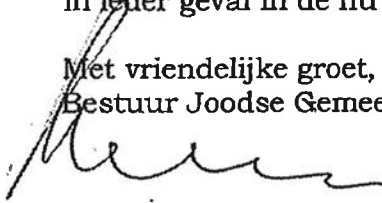
Uit onze administratie is gebleken dat een aantal van onze nota's m.b.t. het gebruik van onze vergaderruimte aan de Vreelandseweg, door uw fractie nog niet is voldaan.

Het betreft de volgende nota's:

- Hc.2015037 d.d. 21-07-2015
- Hc.2016005 d.d. 18-01-2016
- Hc.2016023 d.d. 14-07-2016
- Hc.2017003 d.d. 12-01-2017

Het leek ons goed om u hierbij te herinneren aan de afspraak dat onze nota's in ieder geval in de nu geldende raadsperiode door uw fractie zijn voldaan.

Met vriendelijke groet,
Bestuur Joodse Gemeenschap Hilversum,

voorzitter

Verantwoording fractievergoeding 2014)

Fractie: Hilversum1

Ontvangen van gemeente:	datum	bedrag		
Voorschot 1	xx-xx-xx			
Voorschot 2 (indien verkiezingsjaar)	16-9-2014	€ 862,70		
	totaal:	€ 862,70		
Besteed aan:	datum	bedrag	fact./bon. bijgevoegd	eventuele toelichting
1. Scholing en congressen	xx-xx-xx		x	
	xx-xx-xx		x	
	xx-xx-xx		x	
2. Kantoorbenodigdheden, druk- en portokosten Kantoorbenodigdheden portokosten etc.	2014	150,00	Neen	
Vistaprint	2014	€ 80,74	Ja	
Staples office center	2014	€ 20,57	Ja	
3. Bijeenkomsten (fractiedag/ werkbezoeken) Koffie, Thee, Frisdrank etc.	xx-xx-xx		x	
	2014	€ 300,00	neen	
	xx-xx-xx		x	
4. Representatie AK Media	xx-xx-xx		x	
	2014	€ 205,70	Ja	
5. Bankkosten / website / inschrijving KvK Bankkosten	xx-xx-xx		x	
	2014	€ 0,80	ja	
webhosting etc.	2014	€ 120,94	ja	
	xx-xx-xx		x	
6.	xx-xx-xx		x	
	xx-xx-xx		x	
7.	xx-xx-xx		x	
	xx-xx-xx		x	
	totaal:	€ 878,75		
	saldo:	€ 16,05-		
ingediend bij de gemeente	datum:	13-10-2015		
Handtekening / naam	[naam penningmeester Hilversum1]			

Dit bestand svp ook (als Excel!) **mailen** naar de griffie!

Verantwoording fractievergoeding 2014)

Fractie: Hilversum1

Ontvangen van gemeente:	datum	bedrag	
Voorschot 1	16-9-2014	€ 862,70	
Voorschot 2	4-11-2014	€ 287,57	
(indien verkiezingsjaar)			
	totaal:	€ 1.150,27	
Besteed aan:	datum	bedrag	fact./bon. bijgevoegd
1. Scholing en congressen	XX-XX-XX		x
	XX-XX-XX		x
	XX-XX-XX		x
2. Kantoorkosten:			
1 ste helft 2014	2014	405,00	ja
2 de helft 2014	2014	445,00	ja
Kantoorbenodigdheden portokosten etc.	2014	456,36	ja
Vistaprint	2014	€ 80,74	Ja
Staples office center	2014	€ 20,57	Ja
3. Bijeenkomsten (fractiedag/ werkbezoeken)	XX-XX-XX		x
Werk/Thema avond Koffie, Thee, Frisdrank etc.	2014	€ 380,00	ja
	XX-XX-XX		x
4. Representatie	XX-XX-XX		x
AK Media	2014	€ 205,70	Ja
Bloemen, kaart etc	2014	€ 68,72	Nee
5. Bankkosten / website / inschrijving KvK	XX-XX-XX		x
Bankkosten	2014	€ 0,80	ja
webhosting etc.	2014	€ 120,94	ja
	XX-XX-XX		x
6.	XX-XX-XX		x
	XX-XX-XX		x
7.	XX-XX-XX		x
	XX-XX-XX		x
totaal:		€ 2.183,83	
saldo:		€ 1.033,56	

ingediend bij de gemeente

datum:

Handtekening / naam

[naam penningmeester Hilversum1]

Dit bestand svp ook (als Excel!) **mailen** naar de griffie!

Verantwoording fractievergoeding 2015

Fractie: Hilversum1

Ontvangen van gemeente:	datum	bedrag		
Voorschot 1	25-8-2015	€ 1.150,27		
Voorschot 2 (indien verkiezingsjaar)				
	totaal:	€ 1.150,27		

Besteed aan:	datum	bedrag	fact./bon. bijgevoegd	eventuele toelichting
1. Scholing en congressen	XX-XX-XX		x	
	XX-XX-XX		x	
	XX-XX-XX		x	
2. Kantoorkosten:				
1 ste helft 2015	2015	€ 718,00	ja	
2 de helft 2015	2015	€ 980,00	ja	
Kantoorbenodigdheden portokosten etc.	2015			
3. Bijeenkomsten (fractiedag/ werkbezoeken)	XX-XX-XX		x	
	XX-XX-XX		x	
	XX-XX-XX		x	
4. Representatie	XX-XX-XX		x	
5. Bankkosten / website / inschrijving KvK	XX-XX-XX		x	
6.	XX-XX-XX		x	
	XX-XX-XX		x	
7.	XX-XX-XX		x	
	XX-XX-XX		x	
	totaal:	€ 1.698,00		
	saldo:	€ 547,73		

ingediend bij de gemeente	datum:
Handtekening / naam	[naam penningmeester Hilversum1]

Dit bestand svp ook (als Excel!) **mailen** naar de griffie!

Verantwoording fractievergoeding 2016

Fractie: Hilversum1

Ontvangen van gemeente:	datum	bedrag		
Fractievergoeding 2016	11-5-2016	€ 1.167,40		
	totaal:	€ 1.167,40		
Besteed aan:	datum	bedrag	fact./bon. bijgevoegd	eventuele toelichting
1. Huur accommodatie koffie en koek 1ste helft	14-7-2016	€ 755,00	ja	
2. Huur accommodatie koffie en koek 2de helft	12-1-2017	€ 750,00	ja	
3. Webhosting tot 19-12-2016	23-5-2016	54,45	nee	
Registratie domeinnaam 1 jaar per 29-10-2016	1-10-2016	12,1	nee	
4.	XX-XX-XX		x	
5.	XX-XX-XX		x	
6.	XX-XX-XX		x	
	XX-XX-XX		x	
7.	XX-XX-XX		x	
	XX-XX-XX		x	
	totaal:	€ 1.571,55		
	saldo:	€ 404,15-		
ingediend bij de gemeente datum: 13-10-2015 Handtekening / naam [naam penningmeester Hilversum1]				

Dit bestand svp ook (als Excell!) **mailen** naar de griffie!